

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Finanční hospodaření města Most

Financial management of the town Most

Lenka Cepková

Plzeň 2014

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta ekonomická
Akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Lenka CEPKOVÁ**
Osobní číslo: **K10B0063P**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika a management**
Název tématu: **Finanční hospodaření města Most**
Zadávací katedra: **Katedra financí a účetnictví**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Charakterizujte územní samosprávné celky, jejich financování a řízení.
2. Charakterizujte finanční hospodaření města Most.
3. Proveďte analýzu finančního hospodaření hodnoceného města.
4. Navrhněte opatření ke zlepšení stávající situace.

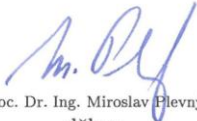

Rozsah grafických prací: **neuveden**
Rozsah pracovní zprávy: **40 - 60 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**
Seznam odborné literatury:

- **PROVAZNÍKOVÁ, Romana; SEDLÁČKOVÁ, Olga.** *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 2., aktualiz. a rozš. vyd.* Praha: Grada Publishing, 2009. ISBN 978-80-247-2789-9
- **PEKOVÁ, Jitka.** *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR. Vyd. 1.* Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-614-1
- **PEKOVÁ, Jitka; PILNÝ, Jaroslav; JETMAR, Marek.** *Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 3., aktualiz. a rozš. vyd.* Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5
- *Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů*
- *Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů*

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Karel Karlovec**
Katedra financí a účetnictví

Datum zadání bakalářské práce: **25. října 2013**
Termín odevzdání bakalářské práce: **25. dubna 2014**

Doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný
děkan

Prof. Ing. Lilia Dvořáková, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 25. října 2013

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Finanční hospodaření města Most“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce
za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne

.....

podpis autora

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat vedoucímu mé bakalářské práce, panu Ing. Karlu Karlovcovi, za jeho odbornou pomoc a čas, který mi při psaní práce věnoval. Mé díky patří také zaměstnancům finančního odboru za jejich vstřícný přístup a poskytnuté informace.

Obsah

Úvod	7
1. Územní samosprávné celky	8
1.1 Obec	9
1.1.1 Druhy obcí.....	10
1.1.2 Působnost obce.....	11
1.1.3 Orgány obce	12
1.1.4 Organizační složky obce a příspěvkové organizace.....	16
2. Rozpočet územních samosprávných celků	18
2.1 Rozpočtová skladba	19
2.2 Příjmy obce	21
2.3 Výdaje obce.....	23
2.4 Rozpočtový proces v obci	23
3. Město Most	27
3.1 Organizační struktura	29
3.2 Rozpočtový proces	30
4. Analýza finančního hospodaření města Mostu	31
4.1 Příjmy.....	31
4.1.1 Daňové příjmy.....	32
4.1.2 Nedaňové příjmy	37
4.1.3 Kapitálové příjmy.....	40
4.1.4 Přijaté dotace	43
4.2 Výdaje	47
4.2.1 Běžné výdaje	48
4.2.2 Kapitálové výdaje.....	52
4.3 Saldo rozpočtu a financování	55
4.4 Dluhová služba.....	56
5. Návrhy na zlepšení hospodaření města.....	58
5.1 Zavedení poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů	58
5.2 Daň z nemovitostí	59
5.3 Zrušení bezplatné přepravy pro vybrané skupiny obyvatel	61
Závěr	62

Seznam tabulek	64
Seznam obrázků	65
Seznam použitých zkratk	66
Seznam použité literatury	67
Seznam příloh.....	71

Úvod

Tématem bakalářské práce je „Finanční hospodaření města Most“. Cílem práce je analyzovat hospodaření města v letech 2009 – 2012 a navrhnout případná opatření, která by vedla ke zlepšení do budoucna. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část.

Ke zpracování teoretické části byla využita odborná literatura, která se touto problematikou zabývá, a příslušné zákony. Nejprve jsou charakterizovány územní samosprávné celky, na které je Česká republika rozdělena, tedy obce a kraje. Vzhledem k tématu práce je větší pozornost věnována obcím. Jsou vymezeny druhy obcí, jejich působnost, dále orgány, které obce řídí a v neposlední řadě jsou přiblíženy dvě neziskové organizace, které mohou obce zakládat – organizační složky a příspěvkové organizace. Další část práce je zaměřena na finanční hospodaření územních samosprávných celků. Je zde definován rozpočet jakožto základní nástroj hospodaření obcí i krajů, je rozebrána struktura rozpočtu, tedy příjmy a výdaje, a následně je popsáno, jak probíhá rozpočtový proces v obci.

Praktická část navazuje na část teoretickou a údaje vychází ze závěrečných účtů města za sledované období. Na začátku je představeno statutární město Most, je popsána organizační struktura magistrátu a rozpočtový proces ve městě. Pak následuje samotná analýza finančního hospodaření města. Jsou analyzovány jednotlivé třídy příjmů a výdajů podle druhového hlediska třídění rozpočtové skladby a je hodnoceno plnění jejich rozpočtu. Dále je provedeno zhodnocení celkového hospodaření města a jeho schopnosti splácet své dluhy s využitím ukazatele dluhové služby. Na základě zjištěných skutečností jsou v poslední kapitole navrženy možnosti vedoucí ke zlepšení hospodaření.

1. Územní samosprávné celky

Česká republika se člení ze správního hlediska na základní územní samosprávné celky – **obce** a 14 vyšších územních samosprávných celků, kterými jsou **kraje**. Specifické postavení má **Praha**, která je obcí, krajem a hlavním městem naší republiky zároveň. [5]

„Územní samosprávné celky můžeme definovat jako územní jednotky státu a jako společenství občanů, kteří na příslušném území žijí. Tato společenství vykonávají veřejnou správu: jednak mají právo na samosprávu (realizují samostatnou působnost), jednak se jim prostřednictvím zákonů částečně svěřuje výkon státní správy (v rámci přenesené působnosti). Výkon samosprávy a státní správy územními samosprávnými celky bývá označován jako **spojený model veřejné správy**.“ [5, s. 10]

Obce i kraje jsou **veřejnoprávními korporacemi**, které mají vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu. V právních vztazích vystupují svým jménem a nesou odpovědnost plynoucí z těchto vztahů. Pečují také o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů, přičemž chrání veřejný zájem. Stát může do jejich činnosti zasahovat pouze v případě, že by to vyžadovala ochrana zákona, a jen způsobem, který zákon stanoví. [5]

Územní samosprávné celky tedy můžeme charakterizovat pěti hlavními znaky [5]:

- vlastním územím,
- občany žijícími na tomto území,
- výkonem veřejné správy (samosprávy a státní správy),
- postavením právnické osoby v oblasti soukromého i veřejného práva,
- ekonomickou samostatností.

Právní základ postavení územních samosprávných celků je dán především Ústavou České republiky. Podrobnější úpravu týkající se správy obcí obsahuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), správy krajů zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení) a hlavní město Praha je upraveno zákonem č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze. [5]

1.1 Obec

„Obec je základní územní jednotkou státu. Tvoří ji obyvatelstvo, které společně užívá vymezené území (katastrální území) v hranicích obce, a které má právo na samosprávu zakotvené v ústavě.“ [3, s. 341]

Každá obec je součástí některého kraje.

Za občany obce se považují fyzické osoby se státním občanstvím ČR, které jsou v obci hlášeny k trvalému pobytu. Občané se mohou aktivně podílet na samosprávě obce až po dosažení věku osmnácti let. Dosažením tohoto věku jim ve vztahu ke své obci vznikají určitá práva. Je to právo [9]:

- volit a být voleni do zastupitelstva obce,
- vyjadřovat se na zasedání zastupitelstva obce k projednávaným věcem,
- vyjadřovat se k návrhu rozpočtu a k závěrečnému účtu obce za uplynulý kalendářní rok,
- nahlížet do rozpočtu a závěrečného účtu obce, do usnesení přijatých zastupitelstvem, radou, výbory zastupitelstva a komisemi rady, do zápisů z jednání zastupitelstva, a pořizovat si z těchto dokumentů výpisy,
- podávat orgánům obce návrhy, podněty a připomínky,
- požadovat projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti radou nebo zastupitelstvem obce,
- hlasovat v místním referendu.

Všechna výše uvedená práva mají také cizí státní občané starší osmnácti let, kteří jsou v obci hlášeni k trvalému pobytu, ale za podmínky, že tak stanoví mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, a která byla vyhlášena ve Sbírce mezinárodních smluv. Vyplývá to z členství České republiky v EU. Tito občané však nemohou být voleni do funkce starosty či místostarosty, jelikož k tomu musí mít české občanství. [5]

Také fyzické osoby starší osmnácti let, které vlastní na území obce nemovitost, ale nebydlí v obci (chataři, chalupáři), mají výše uvedená práva kromě práva volit či být voleny do zastupitelstva a hlasovat v místním referendu. [9]

1.1.1 Druhy obcí

V zákoně o obcích se rozlišuje několik typů obcí. Nejvíce jsou mezi nimi zastoupeny základní obce, které však zákon nijak nedefinuje – jde o obce s nízkou hustotou zalidnění. Tato obec může po splnění určitých zákonem stanovených podmínek nést označení městys či město. Zvláštní postavení pak mají tzv. statutární města.

Městys představuje typ obce, který svou velikostí a svým významem stojí mezi základní obcí a městem. V minulosti plnil městys roli spádového městečka pro okolní vesnice a měl právo pořádat týdenní a dobytčí trhy. [5] Podle platné právní úpravy se obec stane městysem, pokud tak na její návrh stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády, nebo pokud měla oprávnění toto označení používat přede dnem 17. května 1954 a požádá předsedu Poslanecké sněmovny o navrácení tohoto titulu. [9]

Město se od základní obce a městyse odlišuje svou velikostí, vysokou hustotou zalidnění, obyvatelé zde obvykle pracují v oblasti obchodu, průmyslu a služeb. Města také plní správní, vzdělávací a kulturní funkce pro širší okolí. [5] Zákon o obcích stanovuje, že se obec stane městem, pokud jí byla přede dnem 17. května 1954 a požádá o navrácení tohoto označení předsedu Poslanecké sněmovny, nebo pokud má alespoň 3 000 obyvatel a na návrh obce tak stanoví předseda Poslanecké sněmovny po předchozím vyjádření vlády. [9]

Statutární města mají oproti klasickým městům významné privilegium, jelikož mohou své území rozčlenit na městské obvody či městské části s vlastními orgány samosprávy. Územně členěná statutární města pak upravují své vnitřní poměry ve věcech správy města statutem, který se vydává formou obecně závazné vyhlášky. Zákonem nejsou stanovena žádná výslovná kritéria pro získání postavení statutárního města. Pokud by se jí mělo stát další město, musel by být novelizován § 4 zákona o obcích, který obsahuje jejich úplný výčet. [5]

V současnosti jsou statutárními městy [9]: Kladno, České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Liberec, Jablonec nad Nisou, Hradec Králové, Pardubice, Jihlava, Brno, Zlín, Olomouc, Přerov, Chomutov, Děčín, Frýdek-Místek, Ostrava, Opava, Havířov, Most, Teplice, Karviná, Mladá Boleslav a Prostějov.

1.1.2 Působnost obce

Jak již bylo zmíněno, v České republice obce i kraje vykonávají samostatnou a přenesenou působnost.

Samostatná působnost znamená, že obec samostatně spravuje své záležitosti, vlastním jménem, vlastními prostředky a na vlastní odpovědnost. [5] Stará se o potřeby svých občanů v oblasti bydlení, dopravy, vzdělání, zdraví, kultury, ochrany veřejného pořádku apod. [9]

Do této působnosti patří například majetek a rozpočet obce, místní referendum, vydávání obecně závazných vyhlášek. Za účelem zabezpečení veřejných statků pro své občany může obec zakládat obchodní společnosti, zřizovat obecní policii a neziskové organizace – převážně jsou to organizační složky a příspěvkové organizace. Může také spolupracovat s jinými obcemi. [9]

Při výkonu samostatné působnosti se musí obec řídit při vydávání obecně závazných vyhlášek zákonem, v ostatních záležitostech také jinými právními předpisy vydanými na základě zákona. Na jejich dodržování dohlíží Ministerstvo vnitra. [9]

Přenesená působnost představuje činnosti, které obce vykonávají jménem státu. Stát na ně převádí tyto činnosti zákonem. Vzhledem k tomu, že výkon státní správy přináší určité náklady, poskytuje stát obcím na plnění těchto úkolů finanční příspěvky ze státního rozpočtu. [5]

Podle rozsahu výkonu přenesené působnosti se rozlišují [5]:

- *obce základního typu* (s pověřením I. stupně),
- *obce s pověřeným obecním úřadem* (s pověřením II. stupně),
- *obce s rozšířenou působností* (s pověřením III. stupně).

V základním rozsahu vykonává přenesenou působnost každá obec. Obce s pověřeným obecním úřadem a s rozšířenou působností jsou obce s větším rozsahem přenesené působnosti a státní správu vykonávají nejen pro vlastní obec, ale také pro obce spadající do jejich správního obvodu. Tyto obce jsou vyjmenovány v zákoně č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností. Platí, že obec s rozšířenou působností je i obcí s pověřeným obecním úřadem. [5]

„V rámci výkonu přenesené působnosti se u obcí jedná o tyto činnosti:

- vydávání nařízení obce,
- rozhodování o místních a účelových komunikacích,
- projednávání přestupků,
- jsou vodoprávním úřadem a spravují drobné toky,
- jsou povodňovým orgánem,
- jsou orgánem ochrany přírody a ochrany ovzduší atd.“ [4, s. 31]

Obce s pověřeným obecním úřadem mimo jiné zajišťují volby do Parlamentu ČR, zastupitelstev krajů, obcí a Evropského parlamentu a obce s rozšířenou působností mají kompetence vydávat občanské a řidičské průkazy, cestovní doklady aj. [4]

Při výkonu přenesené působnosti se musí obec řídit při vydávání nařízení zákony a jinými právními předpisy, v ostatních záležitostech také usneseními vlády a směrnicemi ústředních správních úřadů. Dozorem nad jejich dodržováním jsou v tomto případě pověřeny krajské úřady. [9]

1.1.3 Orgány obce

Dle zákona o obcích je obec samostatně spravována zastupitelstvem obce. Jejími dalšími orgány jsou rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce.

Zastupitelstvo je nejvyšší orgán obce, který má hlavní rozhodovací pravomoci ve věcech patřících do její samostatné působnosti. Jeho členové jsou voleni v komunálních volbách na 4leté funkční období. [3] Počet členů zastupitelstva se určuje podle počtu obyvatel a velikosti územního obvodu obce. Zasedání zastupitelstva jsou dle zákona veřejně přístupná, probíhají podle jednacího řádu a konají se podle potřeby, avšak minimálně jednou za 3 měsíce. [9]

Zastupitelstvo může zřizovat **výbory** jako své iniciativní a kontrolní orgány, jejich počet závisí plně na rozhodnutí zastupitelstva. Výbory mají vždy lichý počet členů. Dva výbory se musí zřizovat vždy, a to finanční a kontrolní. **Finanční výbor** kontroluje hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce a vykonává další úkoly uložené zastupitelstvem. **Kontrolní výbor** dohlíží na plnění usnesení zastupitelstva a rady obce a kontroluje, zda ostatní výbory a obecní úřad dodržují právní předpisy. Tyto výbory

musí mít alespoň 3 členy, jimiž nesmí být starosta, místostarostové, tajemník obecního úřadu ani osoby, které na obecním úřadě zabezpečují rozpočtové a účetní práce. Obec může zřídit i **výbor pro národnostní menšiny**, a to pokud se podle posledního sčítání lidu nejméně 10% občanů hlásí k jiné národnosti. V částech obce může zastupitelstvo zřídit také **osadní výbor**. [9]

Rada představuje v obci výkonný orgán. V rámci samostatné působnosti podléhá zastupitelstvu obce, v oblasti přenesené působnosti může rozhodovat, ale jenom v případech, kdy to stanoví zákon. Tvoří ji starosta, místostarostové a další členové. Rada obce má lichý počet členů, může jich být 5 – 11, přičemž tento počet nesmí přesáhnout 1/3 z počtu členů zastupitelstva. V případě, že má zastupitelstvo méně než 15 členů, rada obce se nevolí a její funkce potom vykonává starosta. Oproti zastupitelstvu jsou schůze rady neveřejné a konají se jen podle potřeby. [9]

„Rada obce zejména:

- připravuje materiály pro jednání zastupitelstva obce,
- zabezpečuje plnění usnesení zastupitelstva obce,
- zabezpečuje hospodaření obce, provádí rozpočtová opatření podle usnesení zastupitelstva obce,
- plní funkce zakladatele nebo zřizovatele, tzn. řídí organizační složky a další organizace, které obec zřídila pro zabezpečení veřejných statků (případně i ostatních), s výjimkou obecní policie,
- rozhoduje o záležitostech obce jako jediného společníka obchodní společnosti,
- vydává nařízení obce,
- zřizuje potřebné výkonné orgány obecního úřadu – odbory a oddělení s jejich placenými zaměstnanci, na návrh tajemníka jmenuje a odvolává jejich vedoucí,
- kontroluje plnění úkolů obecním úřadem v rámci samostatné působnosti.“
[3, s. 354 - 355]

Jako své iniciativní a poradní orgány může rada obce zřídit **komise**. Komise může být i výkonným orgánem, jestliže jí starosta po projednání s ředitelem krajského úřadu svěří výkon přenesené působnosti v určitých věcech. Komise odpovídá radě obce, při výkonu přenesené působnosti starostovi. [9]

Pro platnost usnesení všech výše uvedených orgánů obce platí **princip nadpoloviční většiny**, což znamená, že pro dané rozhodnutí musí být více než polovina členů příslušného orgánu. [9]

Starosta obec navenek zastupuje. Volí se z členů zastupitelstva a tomu pak také odpovídá za výkon své funkce. V době své nepřítomnosti je zastoupen místostarostou, v případě statutárního města náměstkem primátora. [9]

Starosta obce [9]:

- svolává a řídí zasedání zastupitelstva a rady obce,
- je odpovědný za objednání přezkumu hospodaření obce (auditu) za uplynulý kalendářní rok,
- jmenuje a odvolává tajemníka obecního úřadu (k tomu potřebuje souhlas ředitele krajského úřadu),
- plní v obci funkci tajemníka, pokud není zřízena,
- zodpovídá za informování veřejnosti o obecních činnostech apod.

Obecní úřad vykonává administrativně organizační činnosti související se samostatnou a přenesenou působností obce. V jeho čele stojí starosta, dále je tvořen místostarosty, tajemníkem, pokud je tato funkce zřízena, a zaměstnanci obce začleněnými do obecního úřadu. Ve statutárních městech plní funkci obecního úřadu magistrát. Z hlediska samostatné působnosti plní zejména úkoly, kterými ho pověřilo zastupitelstvo nebo rada obce a pomáhá komisím a výborům s jejich činností. Vykonává také přenesenou působnost v rozsahu dle zákona o obcích. Výkonnými orgány obecního úřadu jsou odbory, jejichž počet a náplň činnosti se odvíjí od toho, jak velká je obec a jaký má rozsah samostatné a přenesené působnosti. Názvy ani struktura těchto odborů nejsou nikde předepsány. Odbory se dále člení na jednotlivá oddělení. [3]

Tajemník je zaměstnancem obce. Tato funkce se zřizuje v obcích s pověřeným obecním úřadem a obcích s rozšířenou působností vždy, ostatní obce se mohou rozhodnout samy, zda ji zřídí. Za zajištění úkolů v samostatné i v přenesené působnosti odpovídá tajemník starostovi. [9]

Tajemník [9]:

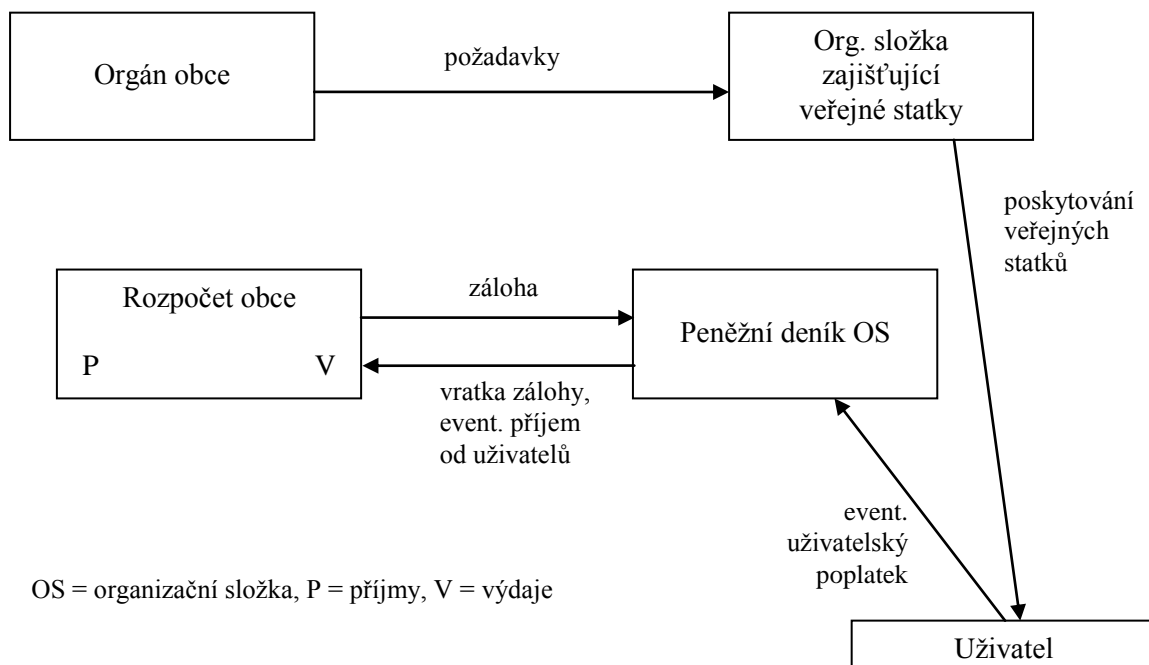
- plní úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo, rada obce nebo starosta,
- plní funkci statutárního orgánu zaměstnavatele vůči zaměstnancům obecního úřadu, kterým stanovuje platy podle mzdových předpisů v rozpočtové sféře,
- vydává pracovní, spisový a skartační řád a další vnitřní směrnice obecního úřadu, pokud je nevydává rada obce,
- zúčastňuje se zasedání zastupitelstva a rady obce, kde má poradní hlas.

1.1.4 Organizační složky obce a příspěvkové organizace

U samostatné působnosti obcí bylo řečeno, že obce mohou zakládat neziskové organizace za účelem zabezpečení veřejných statků pro své občany. Nejčastěji to jsou právě organizační složky a příspěvkové organizace.

Organizační složky se zřizují na základě zřizovací listiny. Jsou zřizovány především pro zajištění tzv. čistých veřejných statků, které poskytují obyvatelstvu bezplatně nebo za symbolickou částku, a proto také nedosahují výraznějších příjmů. Organizační složky hospodaří jménem obce – jsou napojeny na její rozpočet, nejsou samostatnou účetní jednotkou a nemají ani právní subjektivitu. Obec poskytuje organizační složce finanční prostředky ve formě zálohy buď v hotovosti, nebo na zřízený běžný účet u banky. Operace příjmů a výdajů zaznamenávají organizační složky v peněžním deníku. Podle záznamů v peněžním deníku se pak převádějí finanční prostředky do rozpočtu obce ve stanovených termínech, a to nejméně jednou měsíčně a nejpozději před koncem roku. Ve stejném termínu musí organizační složka vracet i nevyčerpanou zálohu. [3]

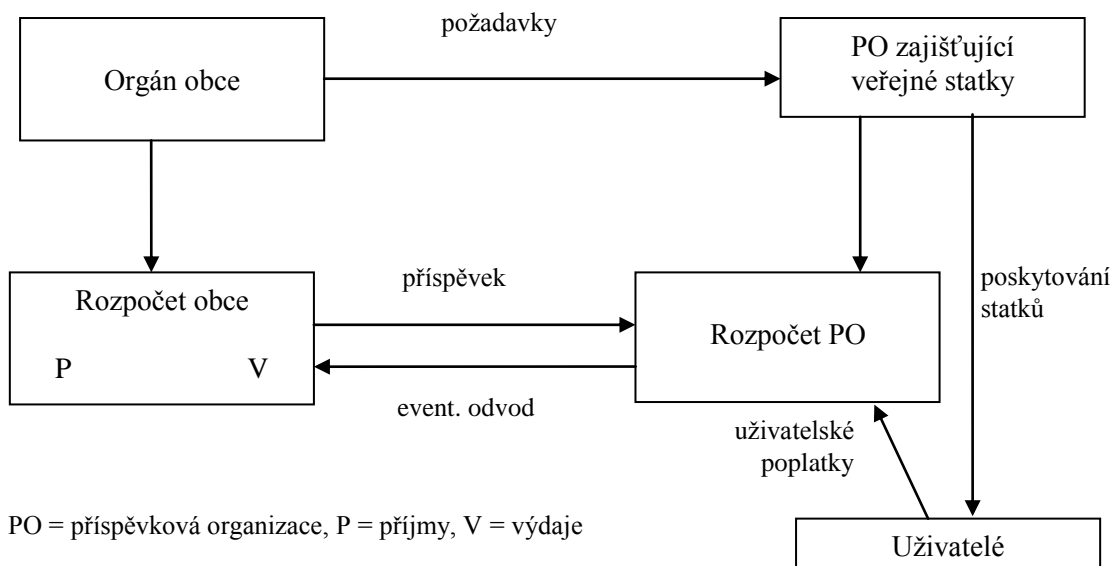
Obr. č. 1: Rozpočtové vztahy organizační složky k rozpočtu obce

Zdroj: [3, s. 383]

Naopak **příspěvkové organizace** mají právní subjektivitu, tudíž se na návrh obce zapisují do obchodního rejstříku. Obec by je měla zřizovat pro zabezpečení tzv. smíšených veřejných statků, které jsou poskytovány uživatelům za uživatelský poplatek. Mají svůj vlastní rozpočet. Ze své činnosti dosahují příspěvkové organizace vlastních příjmů, ze kterých kryjí náklady. Jelikož jim většinou vlastní příjmy na krytí nákladů nestačí, poskytuje jim obec příspěvky na provoz a na investice. Příspěvková organizace může být v některých případech i odvodová, tedy být napojena na rozpočet obce odvodem. Je tomu tak v případě, kdy její výnosy jsou větší než náklady, což je většinou výjimečné, nebo když se obec rozhodne organizaci zrušit a určí odvod odpisů či pokud příspěvková organizace poruší rozpočtovou kázeň. [3]

Obr. č. 2: Rozpočtové vztahy příspěvkové organizace k rozpočtu obce

Zdroj: [3, s. 387]

2. Rozpočet územních samosprávných celků

Finanční hospodaření obcí i krajů se řídí zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Základním nástrojem hospodaření územních samosprávných celků je tedy jejich rozpočet. [5]

„Rozpočet je finanční plán, kterým se řídí financování činnosti územního samosprávného celku. Je veřejným rozpočtem, který tvoří nedílnou součást rozpočtové soustavy. Soustřeďuje peněžní prostředky, které slouží k financování veřejných potřeb v závislosti na místních potřebách. Plní současně několik funkcí: je bilancí příjmů a výdajů, ročním finančním plánem, právní normou a v neposlední řadě také veřejným dokumentem.“ [5, s. 43]

Dle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů se rozpočet sestavuje zpravidla jako **vyrovnaný** (příjmy = výdaje). Může být schválen také jako **přebytkový** (příjmy > výdaje), pokud jsou některé příjmy daného roku určeny k využití v následujících letech, nebo ke splácení úvěrů z let předchozích. Rozpočet je možné schválit i jako **schodkový** (příjmy < výdaje), ale jen v případě, že bude možné schodek uhradit finančními prostředky z minulých let či smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí nebo příjmem z prodeje komunálních dluhopisů. [10]

Při sestavování rozpočtu musí územní samosprávné celky vycházet z parametrů specifikovaných v tzv. **rozpočtovém výhledu**, což je nástroj střednědobého finančního plánování, jehož používání je od roku 2001 pro místní rozpočty povinné. Jedná se o stanovení hodnot 4 důležitých ukazatelů na 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje rozpočet. Těmito ukazateli jsou celkové příjmy, celkové výdaje, celkové pohledávky a celkové závazky. Cílem jeho povinného používání je přinutit obce a kraje uvažovat v delším časovém horizontu, než je pouze 1 rozpočtový rok, což pak umožňuje předcházet vysokému zadlužení a zajistit lepší plánování zejména investičních výdajů. [1]

„Obsahem rozpočtu jsou plánované příjmy, výdaje a ostatní finanční operace, kterými se mění stavy peněžních prostředků na peněžních fondech územního samosprávného celku.“ [5, s. 43]

Mimo rozpočet se uskutečňují peněžní operace, které se týkají cizích prostředků (prostředky, které nebyly řádně označeny, a neví se tedy, čím jsou), sdružených prostředků (na základě smlouvy o sdružení) a prostředků z podnikatelské činnosti daného subjektu územní samosprávy (výsledek podnikatelské činnosti se promítne do rozpočtu a je pak součástí závěrečného účtu za uplynulý rok). [10], [18]

Ke svému hospodaření tedy mohou územní samosprávné celky používat kromě rozpočtu také tzv. **mimorozpočtové peněžní fondy**. Jejich užití přináší jak výhody, tak i nevýhody. Výhodou je v případě fondů účelových zdůraznění přímé vazby na financování určitých potřeb jako např. na opravy památek. Mezi nevýhody patří znepřehlednění toku finančních prostředků a nemožnost převádět prostředky mezi jednotlivými fondy během rozpočtového roku. Obecně převažují nevýhody, a proto se nedoporučuje zřizovat velký počet těchto fondů. Zdrojem peněžních fondů jsou přebytky hospodaření z minulých let, příjmy běžného roku, které však v běžném roce nejsou určeny k využití a převody prostředků z rozpočtu během roku. [1], [10]

2.1 Rozpočtová skladba

Peněžní operace rozpočtu územních samosprávných celků, jejich mimorozpočtových fondů i zřízených organizačních složek se závazně třídí dle tzv. rozpočtové skladby neboli klasifikace, kterou vydává Ministerstvo financí vyhláškou, a která platí pro celou rozpočtovou soustavu. Rozpočtová skladba se nevztahuje na operace související s podnikatelskou činností subjektů územní samosprávy a na jimi zřizované příspěvkové organizace. [3]

„Rozpočtová skladba umožňuje:

- zabezpečit jednotnost a přehlednost veřejných rozpočtů a mimorozpočtových fondů v rozpočtové soustavě,
- analyzovat příjmy a výdaje v rozpočtové soustavě, v čase i prostorově, včetně komparace – mezi obcemi, mezi kraji i pro mezinárodní srovnání,
- sumarizovat příjmy a výdaje za celou rozpočtovou soustavu s využitím tzv. konsolidace, která umožňuje eliminovat riziko několikanásobného načítání určité operace, např. v případě dotací,

- zajistit potřebné informace a jejich využití v rozpočtové politice i na úrovni územní samosprávy – obce, resp. kraje.“ [3, s. 409]

Rozpočtová skladba třídí peněžní operace z hlediska [2]:

- *odpovědnostního*, které je pro územní samosprávné celky nepovinné – týká se státního rozpočtu,
- *druhového*, které je základem třídění a umožňuje propojení s účetnictvím,
- *odvětvového*, jež sleduje, na jaký účel jsou finanční prostředky vynakládány (na jaká odvětví veřejné spotřeby),
- *konsolidačního*, tzv. záznamové jednotky.

Základním a pro celou rozpočtovou soustavu povinným systémem třídění je tedy hledisko druhové, podle něhož se operace člení na tři základní okruhy, a to na [2]:

- příjmy,
- výdaje,
- financování.

Druhové třídění používá číselné kódy, přičemž 1místný kód značí třídu, 2místný seskupení položek, 3místný podseskupení položek a 4místný konkrétní položku. [2]

Příjmy se člení na 4 třídy [2]:

- *třída 1 – daňové příjmy*,
- *třída 2 – nedaňové příjmy*,
- *třída 3 – kapitálové příjmy*,
- *třída 4 – přijaté dotace*.

Výdaje jsou rozděleny na 2 třídy [2]:

- *třída 5 – běžné výdaje*,
- *třída 6 – kapitálové výdaje*.

Financování – třída 8 představuje operace, kterými se zabezpečuje financování rozpočtového schodku nebo využití přebytku hospodaření a jeho zhodnocení. [2]

Třída 8 má přímou návaznost na zjištění salda rozpočtu [2]:

$$\text{příjmy} - \text{výdaje} = \text{přebytek (+)} / \text{schodek (-)} = (-) / (+) \text{ financování}$$

2.2 Příjmy obce

Rozlišují se dvě základní kategorie příjmů, a to příjmy nenávratné a návratné. Nenávratnými jsou příjmy daňové, nedaňové, kapitálové a přijaté dotace, přičemž první tři druhy příjmů představují příjmy vlastní a přijaté dotace jsou příjmy cizí. Návratnými příjmy se rozumí zejména úvěry a půjčky, které jsou spojeny s povinností obce je za určitých podmínek splatit. [4]

Daňové příjmy představují pro obce nejdůležitější zdroj příjmů. Daně vybírá stát a výnos se poté rozděluje mezi jednotlivé veřejné rozpočty. Rozlišují se daně svěřené a sdílené. V případě svěřených daní náleží obcím celý výnos, jedná se o daň z nemovitostí, které se nachází na území obce a daň z příjmů právnických osob, kde poplatníkem je obec. U sdílených daní je stanoven určitý procentuální podíl, který náleží obcím jako celku. Ministerstvo financí každoročně zveřejňuje vyhlášku, ve které je stanoven koeficient, podle kterého se vypočítá poměrná část pro každou obec. Mezi sdílené daně patří daň z příjmů fyzických osob (ze závislé činnosti, ze samostatné výdělečné činnosti a z kapitálových výnosů), daň z příjmů právnických osob bez daně placené obcí a daň z přidané hodnoty. (viz. příloha A) [1]

Mezi daňové příjmy obcí jsou řazeny také místní poplatky, správní poplatky a poplatky ekologické povahy, které však v rozpočtu představují jen malý příjem. [3]

Místní poplatky si obce spravují a vybírají samy, mají charakter obecních daní. Obec sama rozhoduje, zda a jaké poplatky bude od fyzických a právnických osob na svém území vybírat, a stanovuje jejich výši. Nesmí však překročit maximálními sazby uvedené v zákoně č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, kterým jsou místní poplatky uzákoněny. Při jejich vybírání musí obec dodržovat také zákon o daňovém řádu (o správě daní a poplatků). [3]

Do soustavy místních poplatků v současné době patří [7]:

- poplatek ze psů,
- poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,
- poplatek za užívání veřejného prostranství,

- poplatek ze vstupného,
- poplatek z ubytovací kapacity,
- poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,
- poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,
- poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.

Správní poplatky jsou vybírány za správní úkony, které obce vykonávají v rámci přenesené působnosti. Správu a výběr si opět zajišťují samy. Oproti místním poplatkům obce o jejich výši nerozhodují, výše je dána sazebníkem podle zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích. Jako příklad lze uvést poplatek za výpis z matriky či katastru nemovitostí nebo poplatek za vydání stavebního povolení. [3]

Nedaňové příjmy může obec na rozdíl od příjmů daňových svými aktivitami, svým rozhodnutím ovlivnit. Patří mezi ně příjmy z pronájmu majetku, příjmy z prodeje neinvestičního majetku, příjmy z podnikatelské činnosti obce, eventuální odvody příspěvkových organizací, dividendy z akcií, přijaté úroky, přijaté sankční pokuty, neinvestiční dary aj. [3]

Kapitálové příjmy jsou jednorázové, zpravidla se pravidelně neopakují. Tyto příjmy získávají obce většinou prodejem svého nepotřebného dlouhodobého majetku (movitého či nemovitého) a prodejem akcií a majetkových podílů. Mezi vlastní kapitálové příjmy můžeme zařadit také sponzorské dary na pořízení investic. [3]

Jelikož obcím většinou vlastní příjmy na financování výdajů nestačí, získávají proto dodatečné finanční prostředky ve formě **dotací**. Především jsou to dotace ze státního rozpočtu, dále pak ze státních fondů, z fondů EU, rozpočtu krajů a jiných obcí. Dotace se člení na *neinvestiční*, které slouží na financování provozních potřeb jako je školství, výkon státní správy a *investiční*, jež jsou určeny na pořízení investic. [3]

2.3 Výdaje obce

Výdaje obce se obecně člení na běžné a kapitálové.

Z **běžných výdajů** se financují provozní záležitosti obce. Jedná se například o platy zaměstnanců, odměny členů zastupitelstva, energie, nájemné a neinvestiční příspěvky příspěvkovým organizacím. [28]

Kapitálové výdaje slouží k financování dlouhodobých investičních potřeb. Jako příklad je možné uvést pořízení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku, nákup cenných papírů a investiční příspěvky příspěvkovým organizacím. [28]

2.4 Rozpočtový proces v obci

„Rozpočtovým procesem lze rozumět postup pro sestavování, projednávání, schvalování, plnění a kontrolu realizace rozpočtu. Mezi nejnáročnější fázi rozpočtového procesu lze řadit sestavování rozpočtu, neboť se jedná pokud možno o co nejpřesnější odhadování celkové podoby příjmové a výdajové stránky obecního rozpočtu.“ [28]

Rozpočtovým obdobím je jeden rozpočtový rok, který je shodný s rokem kalendářním. Rozpočet na další rok se začíná připravovat zpravidla v září, tudíž je rozpočtový proces delší než rozpočtové období – trvá většinou 1,5 roku. [3]

„Roční rozpočet vypracovává obec v návaznosti na svůj rozpočtový výhled a na základě rozpisu platného státního rozpočtu, kterým státní rozpočet určuje své vztahy k rozpočtům jednotlivých obcí, nebo kterým rozpočet krajů určuje vztahy k rozpočtům obcí v kraji.“ [29]

Návrh rozpočtu sestavuje zpravidla finanční odbor na základě požadavků navržených jednotlivými odbory, ale i příspěvkovými organizacemi. [1]

Následuje projednání rozpočtu ve finanční komisi, finančním výboru a v radě obce. Jsou-li tyto orgány s návrhem rozpočtu spokojeny, předá rada obce návrh k projednání zastupitelstvu, které rozpočet jakožto nejvyšší orgán schvaluje. [3]

Ještě před tím, než bude rozpočet na zasedání zastupitelstva projednán, musí být návrh zveřejněn nejméně 15 dnů na úřední desce obecního úřadu nebo webových stránkách obce, aby se k němu občané mohli vyjádřit. Ti tak mohou učinit buď písemně ve stanovené lhůtě či ústně na zasedání zastupitelstva. [1]

Jak již bylo řečeno, obec je povinna vypracovat svůj rozpočet na základě rozpisu státního a krajského rozpočtu. Některé obce začínají rozpočet připravovat až po schválení rozpočtů vyšší úrovně, což může být i po začátku rozpočtového roku, a do té doby hospodaří podle tzv. **rozpočtového provizoria**. To znamená buď podle skutečnosti stejného období v předchozím rozpočtovém roce, nebo podle plánovaného rozpočtu. O způsobu hospodaření rozhoduje zastupitelstvo. [1], [3]

„Schválený rozpočet v podstatě představuje množinu závazných ukazatelů, kterými se musí následně řídit výkonné orgány obce, jakož i právnické osoby, které jsou příjemci dotací (většinou příspěvkové organizace).“ [1, s. 31]

Další fází je hospodaření podle rozpočtu a kontrola plnění rozpočtu. Finanční odbor zpracuje průběžnou měsíční kontrolu plnění rozpočtu a předloží tento dokument finančnímu výboru a finanční komisi. Zastupitelstvo ho poté bere na vědomí. [3]

V průběhu rozpočtového období dochází také ke změnám ve vnějším i vnitřním prostředí, které obec nemohla předvídat, a proto musí v rozpočtu dělat změny – **rozpočtová opatření**. Jejich schvalování je v kompetenci zastupitelstva, které však většinou tuto pravomoc převádí na radu obce a schvaluje jen mimořádné změny. [1]

Po skončení rozpočtového období je finančním odborem vypracován a následně zastupitelstvu předložen **závěrečný účet**. Tento dokument obsahuje kompletní informace o plnění příjmů a výdajů obce (v členění dle rozpočtové skladby), ale také o hospodaření příspěvkových organizací a obchodních společností založených nebo zřízených obcí, o hospodaření s majetkem, vyúčtování finančních vztahů ke státnímu rozpočtu, státním fondům a krajskému rozpočtu a o tvorbě a použití peněžních fondů. [1]

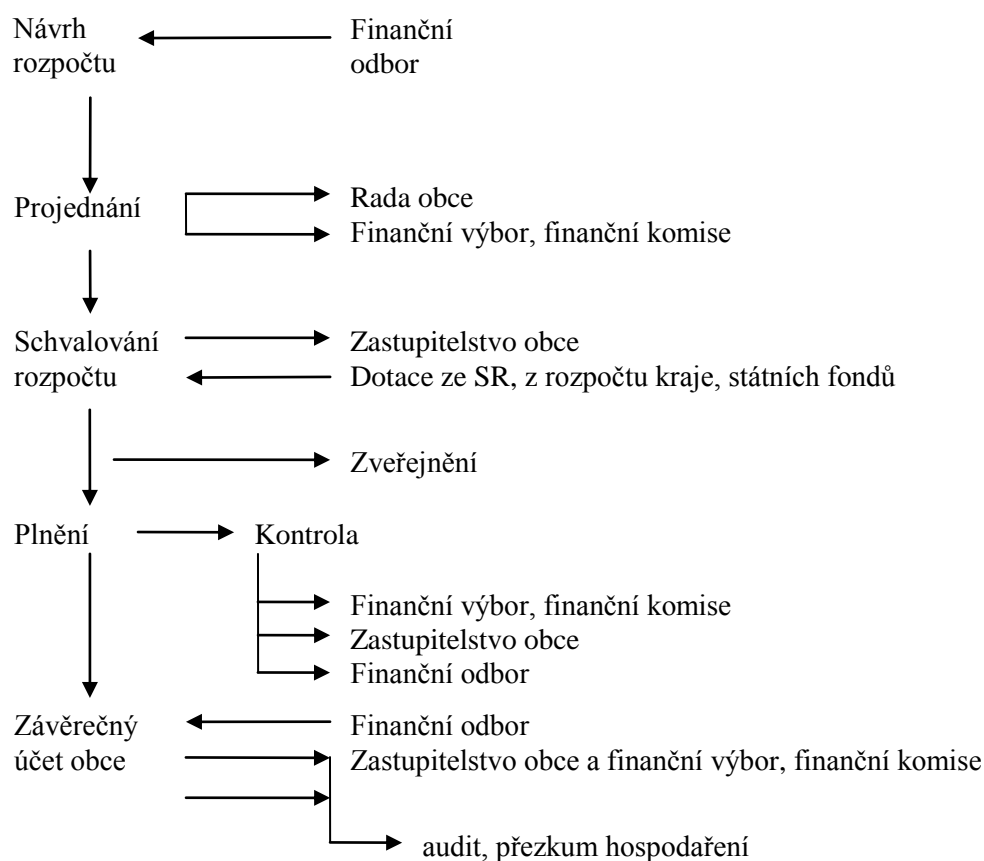
Výsledek hospodaření je nutné nechat **přezkoumat** auditorem, auditorskou společností nebo krajským úřadem. Poté je vypracována zpráva o přezkoumání hospodaření obce, která tvoří nedílnou součást závěrečného účtu. [1]

Závěrečný účet musí být projednán na zasedání zastupitelstva nejpozději do 30. června roku, který následuje po rozpočtovém roce. Stejně tak jako návrh rozpočtu musí být i závěrečný účet zveřejněn alespoň 15 dní před jeho projednáním v zastupitelstvu. Jednání zastupitelstva se uzavírá vyjádřením, které může mít buď podobu souhlasu

s celoročním hospodařením bez výhrad, nebo s výhradami. V druhém případě musí obec přijmout opatření potřebná k napravení zjištěných chyb. [1]

Rozpočtový proces v obci znázorňuje následující schéma.

Obr. č. 3: Schéma rozpočtového procesu v obci

Zdroj: [3, s. 408]

Během rozpočtového procesu je nutné dodržovat **rozpočtové zásady**, které platí pro celou rozpočtovou soustavu. Tyto zásady říkají, že rozpočet musí být [3]:

- každoročně sestavován a schvalován,
- reálný a pravdivý, tzn. reálně odhadnout příjmy a výdaje rozpočtu, aby tak bylo možné splnit rozpočet jako finanční plán bez větších úprav a odchylek,
- úplný a jednotný, čehož lze dosáhnout s pomocí rozpočtové skladby,
- dlouhodobě vyrovnaný, což je základem úspěšného dlouhodobého hospodaření,
- hospodárný a efektivní,

- podroben přezkoumání hospodaření (účetnímu auditu),
- přístupný veřejnosti.

3. Město Most

Most najdeme na severozápadě Čech v Ústeckém kraji, mezi kopci Českého středohoří a branou Krušných hor. Město leží v nadmořské výšce 230 m n. m. na území o celkové výměře 8 694 ha. [20]

Most je statutárním městem. Toto postavení získal dne 12. listopadu roku 2000, kdy nabyl účinnosti zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). [20] Město má zároveň postavení obce s rozšířenou působností, do jeho správního obvodu patří celkem 15 obcí. Město Most se skládá se z 8 místních částí, které se rozkládají na 18 katastrálních územích. Těmito místními částmi jsou Čepirohy, Komořany, Most, Rudolice, Souš, Starý Most, Velebudice a Vtelno. [21] K 31. prosinci roku 2013 bylo v Mostě hlášeno k trvalému pobytu 66 675 obyvatel. [20]

První zmínky o osídlení místa, na kterém Most stojí, nacházíme v Kosmově kronice české z 10. století. Zdejší krajinou vedla obchodnická stezka z Čech do Německa, a protože zde byly bažiny, postavili si tu obchodníci dřevěné mosty. Podle toho také město získalo svůj název. [21]

Obr. č. 4: Znak města Mostu

Zdroj: [35]

Významné královské město Most se rozkládalo na levém břehu řeky Bíliny. V 70. letech 20. století ale bylo nuceno ustoupit těžbě hnědého uhlí. Starý Most byl určen k demolicí a na opačném břehu řeky se začalo s výstavbou města nového. [34]

Moderní město však na svoji historii nezapomíná a snaží se ji přiblížit dnešním lidem. Díky rekultivacím se tak život vrací do míst, ve kterých po desetiletí probíhala intenzivní těžba uhlí. [34] Příkladem jsou sportovně rekreační areály Benedikt a Matylka, které nabízí možnost koupání, jízdy na kole, in-line bruslích a mnoho dalších sportovních aktivit. Ve městě také bylo napuštěno Mostecké jezero, které zaplnilo zbytkovou jámu po těžbě hnědého uhlí na místě starého města Mostu. Vzniklé jezero je větší než Máchovo jezero a v budoucnu by zde měl vzniknout multifunkční rekreační areál. Kromě areálů Matylka a Benedikt je zde pro příznivce plavání a vodních radovánek i aquadrom s krytým bazénem se šesti dráhami, mnoha atrakcemi, ale také letním koupalištěm. Velkou chloubou Mostečanů je autodrom vybudovaný v prostoru bývalého povrchového dolu Vrbenský, kde se každoročně konají mezinárodní automobilové, motocyklové závody a závody trucků. Díky rekultivačním pracím, které probíhaly 40 let, vznikla v Mostě unikátní dostihová dráha světových parametrů – mostecký hipodrom. Dále zde můžeme navštívit zimní a letní stadion, ale i sportovní halu, která je dějištěm mnoha mezinárodních sportovních soutěží. [21]

Most také nabízí celou škálu kulturního vyžití. Nachází se tady kino, knihovna, 2 divadla – městské divadlo v centru města a Divadlo rozmanitostí, které je určené hlavně pro děti, ale také muzeum, ve kterém mají návštěvníci možnost zhlédnout tematické výstavy. Velmi významnou historickou památkou Mostu je děkanský kostel Na Nebevzetí Panny Marie, který byl roku 1975 po kolejičkách přemístěn z původního místa ve starém Mostě na místo dnešní o 841,1 metru, a stal se tak nejdále přesunutou stavbou světa. V kostele se konají koncerty a podzemí je využíváno jako výstavní síň Galerie výtvarného umění v Mostě. Dominantou města Mostu je hrad Hněvín, jež najdeme na kopci nad městem, a který nabízí široký rozhled do kraje od Krušných hor po České středohoří. [21]

V Mostě jsou 4 mateřské školy, 15 základních škol (z nich je jedna speciální a 2 jsou základní umělecké) a 11 středních a vyšších odborných škol. Je zde situována i 1 vysoká škola (Vysoká škola finanční a správní) a detašovaná pracoviště dalších 4 vysokých škol. [32]

3.1 Organizační struktura

Nejvyšší orgán města, zastupitelstvo, se skládá ze 45 členů. Dle zákona o obcích zřídilo zastupitelstvo finanční a kontrolní výbor, jiné výbory zde zřízeny nejsou. [37] Rada města Mostu je složená z 11 členů – tvoří ji primátor, jeho 3 náměstci (náměstek pro rozvoj, investice a městské služby, náměstek pro školství, kulturu, sociální věci, zdravotnictví a informatiku a náměstek pro ekonomiku, majetek a majetkové účasti) a dalších 7 zastupitelů. Jako své iniciativní a poradní orgány zřídila rada komise, kterých je celkem 14. [27] Magistrát města Mostu tvoří v současné době 13 odborů. [24]

Jedinou zřízenou organizační složkou města je městská policie. [16]

Mezi příspěvkové organizace zřízené městem patří [31]:

- Městská knihovna Most,
- Městská správa sociálních služeb,
- Správa městských lesů Most,
- Středisko volného času Most,
- 4 mateřské školy,
- 13 základních škol (z toho 2 základní umělecké školy).

Most je 100% vlastníkem společností [23]:

- Mostecká bytová, a. s.,
- Sportovní hala Most, a. s.,
- Technické služby města Mostu, a. s.

Město má dále majetkovou účast ve společnostech [23]:

- Dopravní podnik měst Mostu a Litvínova, a. s.,
- Hipodrom Most, a. s.,
- FK Baník Most, a. s.,
- Severočeská vodárenská společnost, a. s.,
- První Mostecká, a. s.,

- Městské divadlo v Mostě, s. r. o.

3.2 Rozpočtový proces

V Mostě rozpočtový proces začíná tím, že jednotlivé odbory dávají v srpnu své podklady gestorovi, kterým je finanční odbor. Ten to od nich stáhne a udělá první verzi návrhu rozpočtu na následující rok. Návrhy rozpočtu předkládají také veškeré příspěvkové organizace jako školy, školky, Městská správa sociálních služeb atd. K náměstkovi pro ekonomiku, majetek a majetkové účasti pak přicházejí zástupci jednotlivých odborů a příspěvkových organizací, kteří obhajují návrh, který si dali, což většinou probíhá první a druhý týden v září. Proběhne tedy tzv. první kolo, kdy náměstek pro ekonomiku provede určité korekce. [38]

Pak následuje druhé kolo, které probíhá stejně jako to první, ale s tím rozdílem, že v návrhu rozpočtu už je kromě návrhu jednotlivých odborů a příspěvkových organizací také sloupec korekce ekonomického náměstka, kde jsou určitá navýšení či ponížení toho, co odbory a příspěvkové organizace navrhly. Druhé kolo probíhá už s primátorem města, který udělá další korekci. [38]

Pak následuje třetí kolo, kdy se svolá rada města, která se koná v listopadu, a ta se vyjadřuje k návrhu rozpočtu a opět udělá další navýšení nebo ponížení. Když vše proběhne tak jak má, tak poslední prosincová rada (někdy do 10. prosince) schválí navržený rozpočet a doporučí ho zastupitelstvu. Poslední prosincové zastupitelstvo jako nejvyšší orgán pak rozpočet schvaluje. [38]

To znamená, že se Most nedostává do rozpočtového provizoria. Na konci schváleného rozpočtu je vždy věta, která říká, že v případě, že do doby schválení rozpočtu města na daný rok nebude znám rozpis platného státního rozpočtu, kterým státní rozpočet určuje své vztahy k rozpočtům obcí, bude tento rozpis po jeho obdržení zapracován do již schváleného rozpočtu a rozpočtové opatření bude předloženo zastupitelstvu města. [38]

4. Analýza finančního hospodaření města Mostu

V této kapitole je provedena analýza finančního hospodaření města Mostu v letech 2009 – 2012. Rok 2013 zde není zahrnut z toho důvodu, že nebyl k dispozici závěrečný účet, jelikož bude zveřejněn až v červnu tohoto roku před jeho projednáváním v zastupitelstvu.

4.1 Příjmy

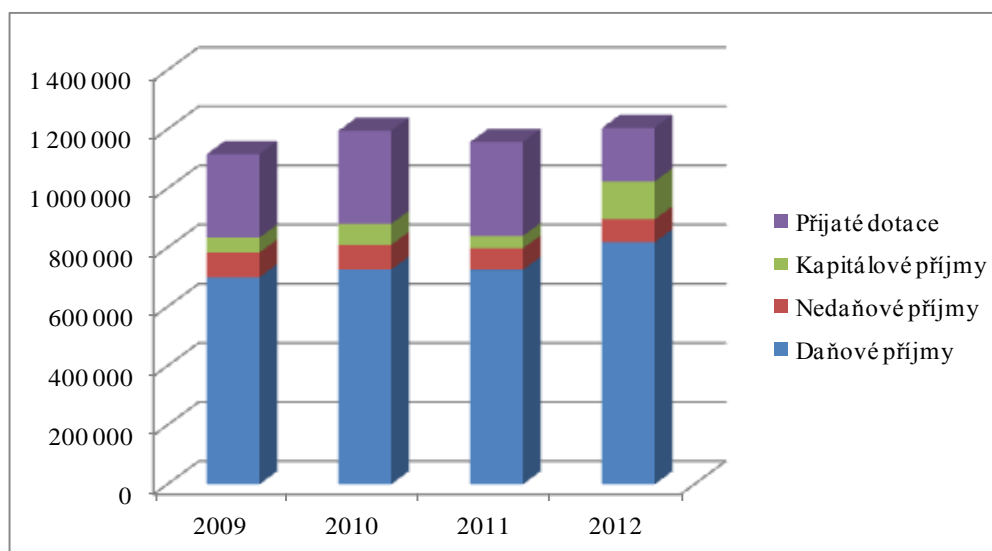
První stránkou rozpočtu jsou příjmy, které členíme dle druhového hlediska třídění rozpočtové skladby na daňové, nedaňové, kapitálové a na přijaté dotace. Jejich výši uvádí následující tabulka.

Tab. č. 1: Celkové příjmy v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)

Příjmy	Rok			
	2009	2010	2011	2012
Daňové	700 359	725 933	725 455	818 325
Nedaňové	83 034	83 726	72 453	77 785
Kapitálové	51 107	71 077	42 217	128 294
Přijaté dotace	282 131	314 999	317 683	180 951
Celkem	1 116 631	1 195 735	1 157 808	1 205 355

Zdroj: [16], vlastní zpracování, 2014

Celkové příjmy, vyjma poklesu v roce 2011, neustále rostly. Nárůst mezi lety 2009 a 2010 byl ve výši 79.104 tis. Kč a došlo k němu u všech druhů příjmů. Zmíněný pokles v roce 2011, který činil 37.927 tis. Kč, byl způsoben nižšími vlastními příjmy, přijaté dotace opět vzrostly. Největší byly celkové příjmy v posledním roce, kdy dosáhly hodnoty 1.205.355 tis. Kč, což tentokrát ovlivnily vyšší vlastní příjmy (zejména kapitálové), naopak přijaté dotace byly v tomto roce viditelně menší.

Obr. č. 5: Vývoj celkových příjmů v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)

Zdroj: [16], vlastní zpracování, 2014

Z výše uvedeného obrázku je evidentní, že největším zdrojem příjmů města jsou příjmy daňové, které ve sledovaném období zaujímaly každý rok více než polovinu celkových příjmů. Z hlediska výnosnosti jsou další velmi důležitou složkou příjmů přijaté dotace, které zabíraly průměrně 23% celkových příjmů. Méně významnými jsou příjmy nedaňové s průměrným podílem 7% a kapitálové, které tvořily 6%.

4.1.1 Daňové příjmy

Daňové příjmy města Mostu jsou tvořeny zejména daněmi, které zaujímají největší část těchto příjmů. Do daňových příjmů jsou dále zahrnuty místní poplatky, správní poplatky, poplatky a odvody v oblasti životního prostředí a ostatní odvody z vybraných činností a služeb. Skutečná výše těchto příjmů je uvedena v tabulce č. 2.

Tab. č. 2: Daňové příjmy v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)

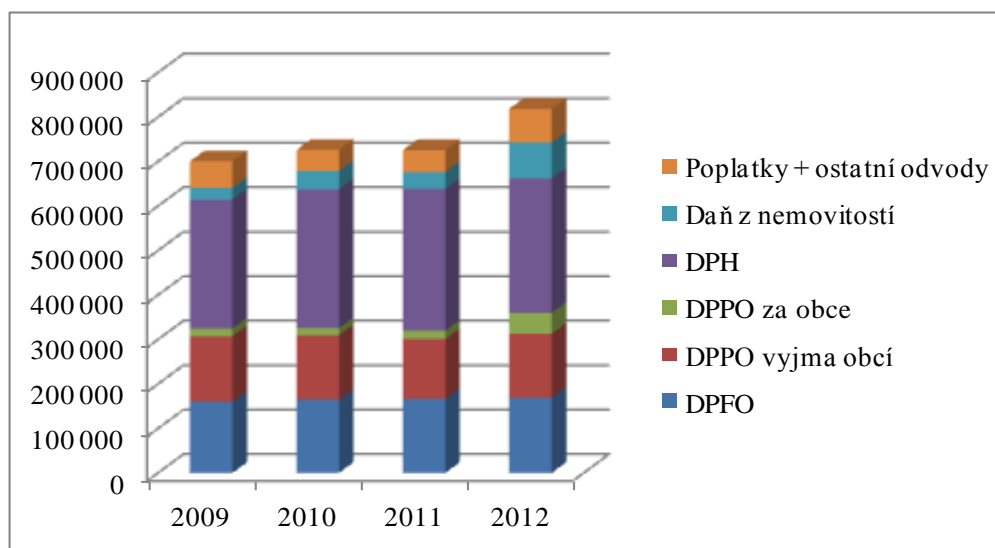
Daňové příjmy	Rok			
	2009	2010	2011	2012
Daň z příjmů fyzických osob	159 865	164 873	166 209	169 061
Daň z příjmů právnických osob vyjma obcí	147 131	144 594	134 616	143 544
Daň z příjmů právnických osob za obce	17 552	15 829	18 944	47 372
Daň z přidané hodnoty	289 973	311 925	318 603	301 958
Daň z nemovitostí	25 914	41 615	37 791	80 606
Místní poplatky	24 787	20 831	24 507	18 011

Správní poplatky	25 926	19 751	20 539	17 242
Poplatky a odvody v oblasti ŽP	2 821	2 098	1 432	1 024
Ostatní odvody z vybr. činností a služeb	6 390	4 417	2 814	39 507
Celkem	700 359	725 933	725 455	818 325

Zdroj: [16], vlastní zpracování, 2014

Daňové příjmy, jak lze vidět na obrázku č. 6, byly v roce 2009 nejnižší. V dalším roce došlo k meziročnímu nárůstu o 25.574 tis. Kč, který byl způsoben vyšší daní z příjmů fyzických osob o 5.008 tis. Kč, daní z přidané hodnoty o 21.952 tis. Kč a daní z nemovitostí o 15.701 tis. Kč. Roku 2011 se daňové příjmy jen nepatrně snížily, a to o necelých 500 tis. Kč, což zapříčinila hlavně nižší daň z příjmů právnických osob vyjma obcí o 9.978 tis. Kč a nižší daň z nemovitostí o 3.824 tis. Kč. V posledním roce dosáhly daňové příjmy nejvyšší hodnoty, činily 818.325 tis. Kč, což představovalo zvýšení o 92.870 tis. Kč oproti předchozímu roku. Za tím stála především vyšší daň z příjmů právnických osob za obce o 28.428 tis. Kč, daň z nemovitostí o 42.815 tis. Kč a nově zavedený odvod z výherních hracích přístrojů ve výši 36.044 tis. Kč (položka ostatní odvody z vybraných činností a služeb v tabulce č. 2).

Obr. č. 6: Vývoj daňových příjmů v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)

Zdroj: [16], vlastní zpracování, 2014

Z daní přináší největší příjmy do rozpočtu města daň z přidané hodnoty (průměrný podíl na daňových příjmech činil 41%), daň z příjmů fyzických osob (22%) a daň z příjmů právnických osob vyjma obcí s podílem 19%. Daň z nemovitostí tvořila 6% a daň z příjmů právnických osob za obce 4%. Podíl místních poplatků, správních poplatků, poplatků a odvodů v oblasti ŽP a ostatních odvodů z vybraných činností a služeb na celkových daňových příjmech je velmi malý, ve sledovaném období dohromady tvořily pouhých 8% daňových příjmů.

Příjmy z DPH měly do roku 2011 rostoucí tendenci. Hlavním důvodem bylo zvýšení sazeb této daně v roce 2010 – základní sazba daně byla zvýšena z 19% na 20% a snížená sazba daně z 9% také o jeden procentní bod. Roku 2012 pak došlo k dalšímu navýšení sazby daně z přidané hodnoty, konkrétně u snížené sazby daně z 10% na 14%, což však mělo za následek menší spotřebu domácností a tím pádem i nižší příjmy pro rozpočet města. V tomto roce bylo na dani z přidané hodnoty vybráno 301.958 tis. Kč a příjem se tak meziročně snížil o 5,22%, v peněžním vyjádření o 16.645 tis. Kč. [30]

Příjmy z daně z příjmů fyzických osob po celé období mírně rostly a u daně z příjmů právnických osob vyjma obcí do roku 2011 klesaly především z důvodu poklesu sazby daně z 20% na 19% v roce 2010. Růst byl zaznamenán až v posledním roce. [36]

Příjmy z daně z nemovitostí se dvakrát výrazně zvýšily. Poprvé to bylo v roce 2010, kdy se příjem zvýšil o 15.701 tis. Kč oproti roku 2009, v procentuálním vyjádření o 60,59%, v důsledku zdvojnásobení některých sazeb této daně. Druhé navýšení příjmů nastalo roku 2012, ve kterém se na dani z nemovitostí vybralo 80.606 tis. Kč, tedy dvakrát více než roku 2011, jelikož v tomto roce zavedl Most za účelem zvýšení příjmů do svého rozpočtu místní koeficient ve výši 2, kterým se násobí výsledná daň z nemovitostí. [14]

Příjmy z daně z příjmů právnických osob za obce byly nejvyšší v posledním roce, což bylo způsobeno tím, že město v roce 2012 prodalo hodně pozemků těžebním společnostem.

Z místních poplatků se město rozhodlo vybírat:

- poplatek ze psů, který se platí ve výši 200 Kč za psa drženého v rodinném domě (jehož držitel má v tomto domě trvalý pobyt) a psa, jehož držitel je poživitelem invalidního, starobního, vdovského nebo sirotčího důchodu a 1.000 Kč za psa drženého v ostatních domech; 300 Kč a 1.500 Kč za druhého a každého dalšího psa [13],
- poplatek za užívání veřejného prostranství,
- poplatek z ubytovací kapacity se sazbou 4 Kč za každé využití lůžko a den [12],
- poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj, u kterého v letech 2009 – 2011 činila sazba 5.000 Kč na 3 měsíce za každý výherní hrací přístroj [15], v průběhu roku 2012 však došlo ke změně legislativy a tento poplatek byl zrušen a nahrazen zmiňovaným odvodem z výherních hracích přístrojů.

Kolik bylo vybráno na místních poplatcích můžeme vidět v následující tabulce.

Tab. č. 3: Místní poplatky v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)

Místní poplatky	Rok			
	2009	2010	2011	2012
Poplatek ze psů	2 326	2 276	2 418	2 742
Poplatek za užívání veř. prostranství	12 907	11 258	10 549	12 342
Poplatek z ubytovací kapacity	272	314	438	385
Poplatek za provozovaný VHP	9 212	6 983	11 102	2 364
Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů	–	–	–	178
Ostatní poplatky	70	–	–	–
Celkem	24 787	20 831	24 507	18 011

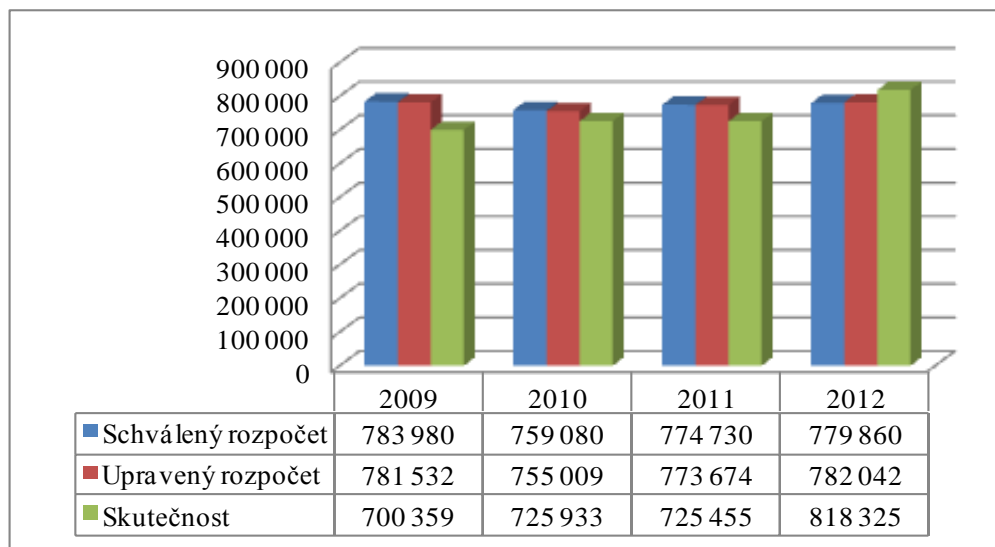
Zdroj: [16], vlastní zpracování, 2014

Z místních poplatků je pro město nejvýnosnější poplatek za užívání veřejného prostranství a do roku 2011 také poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj. V tabulce se objevil v roce 2012 i poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Tento poplatek město nevybírání od druhé poloviny roku 2007, od které je pro občany svoz komunálního odpadu zdarma [25], částka 178 tis. Kč představuje pouze zaplacené dluhy z minulých

let. Dále je v tabulce uvedena i částka 70 tis. Kč za ostatní poplatky – jedná se o poplatky, které město už nevybírá, jako je např. poplatek ze vstupného.

Jak se městu podařilo odhadnout daňové příjmy znázorňuje obrázek č. 7. Z něj je patrné, že v prvních třech letech počítalo město s vyššími příjmy a jediným rokem, ve kterém skutečné daňové příjmy převýšily příjmy plánované tak byl rok 2012.

Obr. č. 7: Plnění rozpočtu daňových příjmů v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)

Zdroj: [16], vlastní zpracování, 2014

Roku 2009 byly daňové příjmy nadhodnoceny nejvíce. Skutečné příjmy dosáhly výše 700.359 tis. Kč a byly nižší než příjmy plánované o 81.173 tis. Kč, tj. o 10,39%. K nenaplnění příjmů došlo hlavně u daně z příjmů fyzických osob o 18.135 tis. Kč a daně z příjmů právnických osob vyjma obcí o 57.869 tis. Kč.

V roce 2012 činily skutečné daňové příjmy 818.325 tis. Kč a přesáhly upravený rozpočet o 36.283 tis. Kč, v procentním vyjádření o 4,64%. Vyšší příjmy byly proti předpokladům dosaženy zejména u daně z příjmů fyzických osob o 12.261 tis. Kč, daně z příjmů právnických osob vyjma obcí o 7.944 tis. Kč a u ostatních odvodů z vybraných činností a služeb vlivem příjmu ve výši 36.044 tis. Kč z nově zavedeného odvodu z výherních hracích přístrojů.

4.1.2 Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy nejsou z hlediska výnosnosti pro město tak významné jako daňové příjmy a přijaté dotace.

Tyto příjmy jsou soustředěny ve druhé třídě, která je dle druhového hlediska třídění rozpočtové skladby tvořena čtyřmi seskupeními položek. Jedná se o [6]:

- seskupení položek 21 – příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem,
- seskupení položek 22 – přijaté sankční platby a vratky transferů,
- seskupení položek 23 – příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy,
- seskupení položek 24 – přijaté splátky půjčených prostředků.

Výši nedaňových příjmů za jednotlivá seskupení položek uvádí tabulka č. 4.

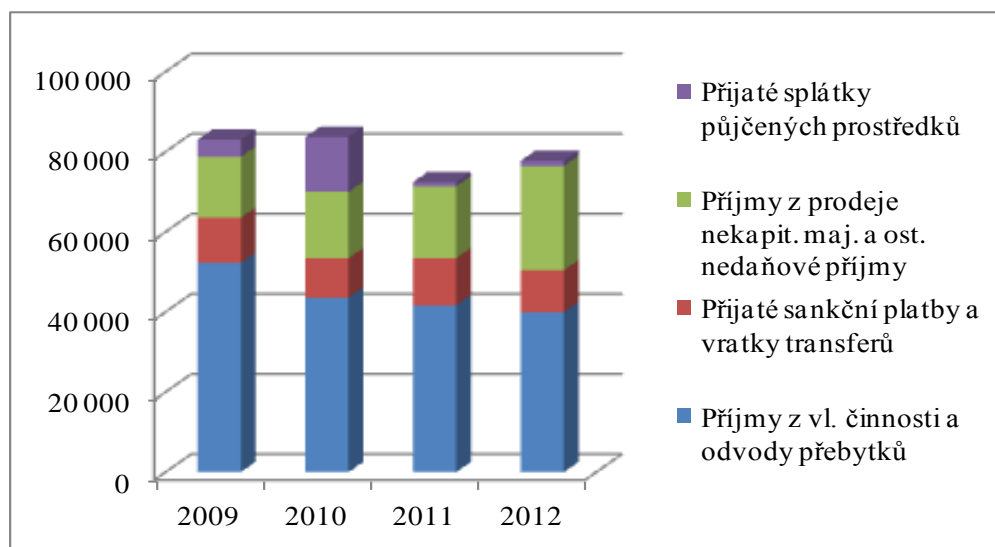
Tab. č. 4: Nedaňové příjmy v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)

Nedaňové příjmy	Rok			
	2009	2010	2011	2012
Příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem	52 282	43 613	41 677	39 983
Přijaté sankční platby a vratky transferů	11 273	9 799	11 761	10 449
Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy	15 202	16 608	17 946	26 038
Přijaté splátky půjčených prostředků	4 277	13 706	1 069	1 315
Celkem	83 034	83 726	72 453	77 785

Zdroj: [16], vlastní zpracování, 2014

Nedaňové příjmy dosáhly v prvních dvou letech téměř stejné výše. V roce 2009 se jednalo o částku 83.034 tis. Kč a v roce 2010 o 83.726 tis. Kč, přičemž v tomto roce byly nedaňové příjmy největší. Roku 2011 byl zaznamenán prudký propad o 11.273 tis. Kč na 72.453 tis. Kč, na což měly vliv zejména o 12.637 tis. Kč nižší přijaté splátky půjčených prostředků v porovnání s rokem 2010, ve kterém došlo k předčasnému splacení půjček. V posledním roce se nedaňové příjmy opět navýšily, a to o 5.332 tis. Kč na 77.785 tis. Kč především vlivem vyšších příjmů z prodeje nekapitálového majetku a ostatních nedaňových příjmů o 8.092 tis. Kč.

Obr. č. 8: Vývoj nedaňových příjmů v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)

Zdroj: [16], vlastní zpracování, 2014

Z obrázku č. 8 je zřejmé, že z nedaňových příjmů jsou pro město Most nejvýznamnější příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem, které zastávaly každoročně více než polovinu nedaňových příjmů. Mezi příjmy z vlastní činnosti řadíme například přijaté platby za ochranu objektů městskou policií či odměny za vyříděný odpad od společnosti EKO-KOM, a. s. a odměny za zpětný odběr elektrozařízení z domácností od společností ELEKTROWIN, a. s. a ASEKOL, s. r. o. Dále patří do tohoto seskupení položek odvody příspěvkových organizací, příjmy z pronájmu majetku města a příjmy z úroků a realizace finančního majetku. Z těchto všech příjmů jsou pro město nejdůležitější příjmy z pronájmu majetku, tedy bytů, nebytových prostor a pozemků. Vůbec nejvyšší bylo seskupení položek 21 v roce 2009, v následujících letech klesalo. K největšímu poklesu došlo v roce 2010 (o 8.669 tis. Kč), což ovlivnily nižší příjmy z úroků a realizace finančního majetku z důvodu nižšího objemu zhodnocovaných prostředků a nižších úrokových sazeb.

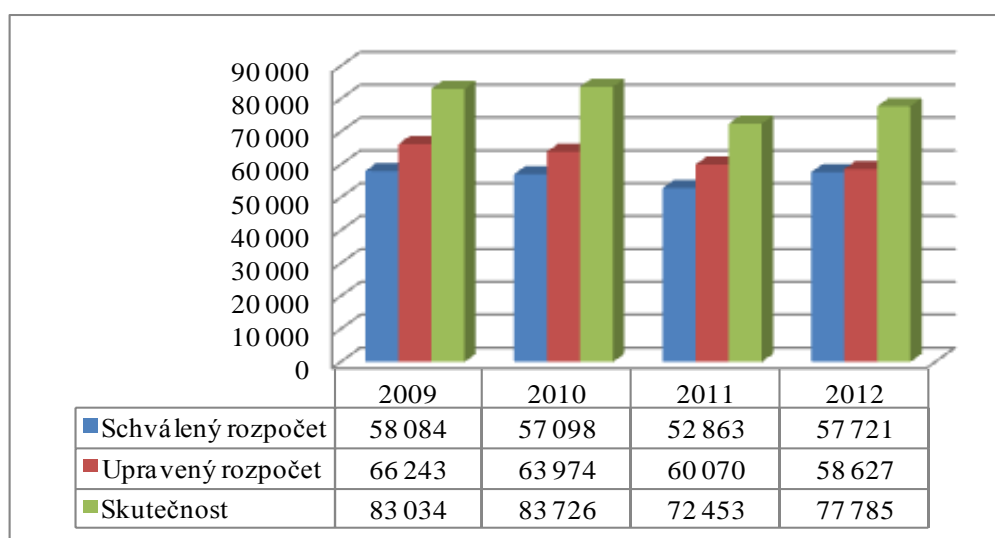
Druhou nejdůležitější složkou nedaňových příjmů jsou příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy, které po celé období rostly. Na nedaňových příjmech se nejvíce podílely v roce 2012, podíl činil 33%. Mezi tyto příjmy patří například přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady (vratky přeplatků záloh za odběr

vody, elektřiny, plynu), přijaté neinvestiční dary, přijaté pojistné náhrady a úhrady z vydobývaného prostoru.¹

Přijaté sankční platby a vratky transferů zabíraly průměrně 14% druhé třídy a ve sledovaném období mírně kolísaly. Více než tři čtvrtiny v tomto seskupení tvoří přijaté sankční platby (např. dopravní pokuty), vratky transferů jsou výrazně menší.

Nejmenší částky vykazují v nedaňových příjmech přijaté splátky půjčených prostředků. Jedná se o splátky od obyvatelstva a podnikatelských subjektů do městského rozpočtu a do peněžních fondů města – fondu rozvoje bydlení a sociálního fondu. Tyto příjmy přispěly nejvíce k celkovým nedaňovým příjmům v roce 2010, kdy došlo k předčasnému splacení půjček z fondu rozvoje bydlení.

Obr. č. 9: Plnění rozpočtu nedaňových příjmů v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)

Zdroj: [16], vlastní zpracování, 2014

Nedaňové příjmy byly ve všech sledovaných letech vcelku podhodnoceny, takže skutečné příjmy přesáhly příjmy plánované (viz. obrázek č. 9). Nejvyšší rozdíl mezi skutečností a upraveným rozpočtem byl zaznamenán v roce 2010, kdy skutečné nedaňové příjmy dosáhly výše 83.726 tis. Kč a převýšily upravený rozpočet o 19.752 tis. Kč, procentuálně o 30,88%. Na tuto skutečnost měly vliv především vyšší přijaté sankční platby o 2.436 tis. Kč, vyšší přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady

¹Úhrady z vydobývaného prostoru souvisí s těžbou hnědého uhlí. Čím více zasahuje těžba do území správního obvodu města, tím jsou tyto příjmy vyšší.

(vyúčtování energií) o 4.607 tis. Kč, úhrady z vydobývaného prostoru o 3.487 tis. Kč a splátky půjček z fondu rozvoje bydlení o 9.408 tis. Kč z důvodu předčasného splacení.

4.1.3 Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy jsou příjmy nahodilé, které se pravidelně neopakují, tudíž nejsou pro město stabilním zdrojem příjmů.

Třidu 3 tvoří [6]:

- seskupení položek 31 – příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy,
- seskupení položek 32 – příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku.

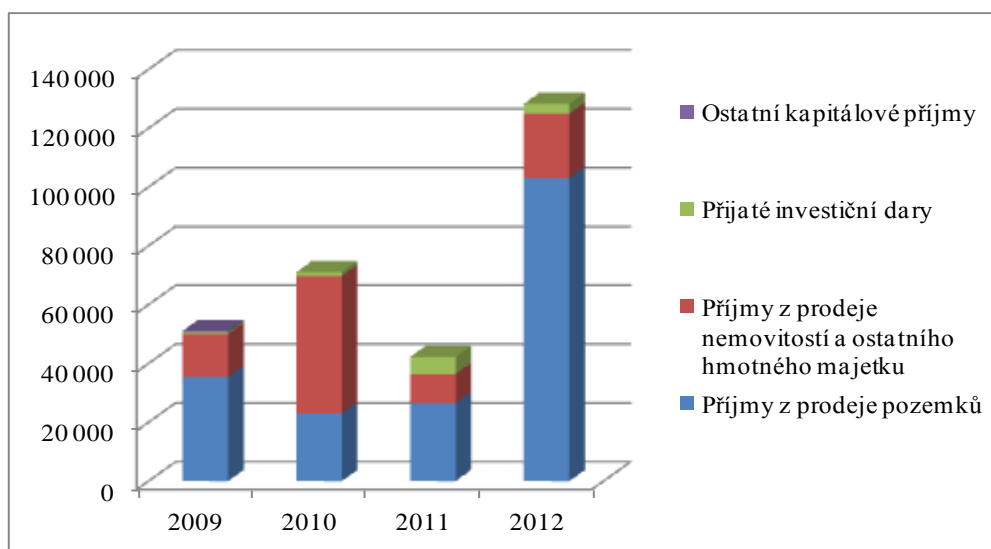
Město Most realizovalo v daném období pouze příjmy spadající do seskupení položek 31. Jaké příjmy to byly a v jaké výši zachycuje následující tabulka.

Tab. č. 5: Kapitálové příjmy v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)

Kapitálové příjmy	Rok			
	2009	2010	2011	2012
Příjmy z prodeje pozemků	35 405	23 063	26 566	103 093
Příjmy z prodeje nemovitostí a ostatního hmotného majetku	14 610	46 749	9 864	21 882
Přijaté investiční dary	678	1 265	5 787	3 319
Ostatní kapitálové příjmy	414	0	0	0
Celkem	51 107	71 077	42 217	128 294

Zdroj:[16], vlastní zpracování, 2014

Největší položkou kapitálových příjmů jsou příjmy z prodeje pozemků, které v analyzovaném období zaujímaly v průměru 64% těchto příjmů. Za nimi z hlediska výnosnosti následují příjmy z prodeje nemovitostí a ostatního hmotného majetku s průměrným podílem 32%. Přijaté investiční dary a ostatní kapitálové příjmy jsou spíše zanedbatelné, dohromady tvoří jen 4% kapitálových příjmů.

Obr. č. 10: Vývoj kapitálových příjmů v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)

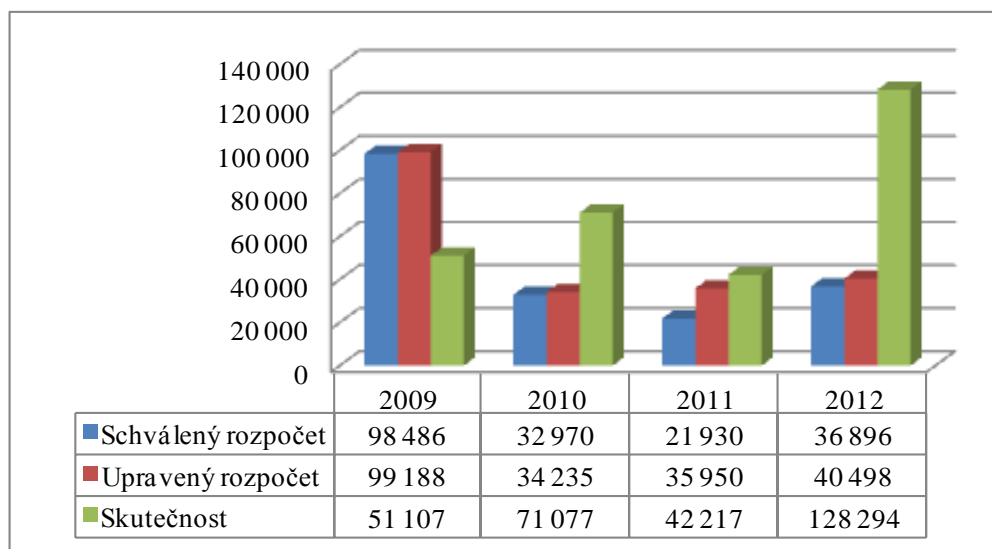
Zdroj: [16], vlastní zpracování, 2014

Jak ukazuje obrázek č. 10, příjmy z prodeje pozemků dosáhly nejvyšších hodnot v roce 2012. Jejich výše činila 103.093 tis. Kč a zásadně tak ovlivnily výši celkových kapitálových příjmů v tomto roce. Město totiž prodalo hodně pozemků těžebním společnostem (jak již bylo řečeno u daňových příjmů), jednalo se například o pozemky v katastrálních územích Konobrže a Pařidla společnosti Severočeské doly, a. s.

Příjmy z prodeje nemovitostí a ostatního hmotného majetku nejvíce přispěly k celkovým kapitálovým příjmům v roce 2010, a to částkou 46.749 tis. Kč. Jednalo se například o prodej objektu Baťa, ve kterém se nachází byty a nebytové prostory, společnosti Mostecká bytová, a. s. za 40 mil. Kč. Dále byl prodán Kulturní dům Repre a jeho přilehlé pozemky celkem za 28 mil. Kč společnosti CT Crestyl. Kulturní dům je ve zchátralém stavu, město Most ho chtělo nechat opravit z evropských dotací, jenže u Regionální rady regionu Severozápad neuspělo, a tak hledalo jiné možnosti. Nakonec byl objekt prodán výše zmíněné společnosti, která se městu zavázala, že ho opraví. Rekonstrukce však neproběhla a místo toho má společnost v plánu nechat kulturní dům zdemolovat především kvůli jeho energetické náročnosti. Na jeho místě by měla vzniknout nová budova, ve které by bylo zachováno planetárium a bylo by tam kino, obchody a restaurace. V budoucnu by měla na objekt navazovat ještě další stavba s multifunkčním společenským sálem. [22]

Vzhledem k tomu, že jsou kapitálové příjmy nahodilé, jsou tím pádem i nejhůře plánovatelné (viz. obrázek č. 11). V prvním roce byly tyto příjmy nadhodnoceny a ve zbylých třech letech se očekávaly nižší kapitálové příjmy, než jaké nakonec byly ve skutečnosti. Největší rozdíly mezi skutečnými příjmy a upraveným rozpočtem zaznamenaly roky 2009, 2010 a 2012. Naopak nejpřesnější byl odhad v roce 2011.

Obr. č. 11: Plnění rozpočtu kapitálových příjmů v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)

Zdroj: [16], vlastní zpracování, 2014

V roce 2009 byly skutečné příjmy o 48.081 tis. Kč, tj. o 48,47% nižší než upravený rozpočet. K nenaplnění došlo pouze u příjmů z prodeje pozemků, a to o 55.039 tis. Kč (pozemky v rozvojové zóně Joseph).

Oproti tomu v letech 2010 a 2012 skutečné příjmy výrazně převýšily příjmy plánované. V roce 2010 to bylo o 36.842 tis. Kč, tj. o 107,62% a roku 2012 dokonce o 87.796 tis. Kč, v procentním vyjádření o 216,79%. Vyšších příjmů bylo proti předpokladům v obou letech dosaženo u příjmů z prodeje pozemků (2010 o 13.063 tis. Kč, 2012 o 80.057 tis. Kč) a z prodeje nemovitostí a ostatního hmotného majetku (2010 o 23.779 tis. Kč, 2012 o 7.739 tis. Kč).

4.1.4 Přijaté dotace

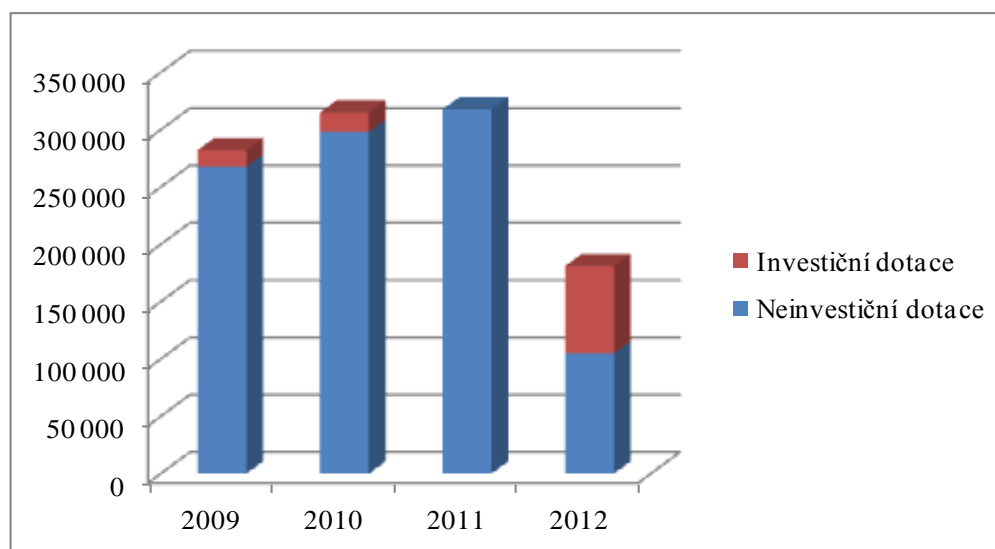
Poslední třídou příjmů podle druhového hlediska třídění rozpočtové skladby jsou přijaté dotace. Pro město jsou velmi významné, ve sledovaném období představovaly druhou nejdůležitější složku příjmů. Celkové přijaté dotace zachycuje následující tabulka a graf.

Tab. č. 6: Přijaté dotace v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)

Přijaté dotace	Rok			
	2009	2010	2011	2012
Neinvestiční dotace	267 852	298 016	317 683	104 764
Investiční dotace	14 279	16 983	0	76 187
Celkem	282 131	314 999	317 683	180 951

Zdroj: [16], vlastní zpracování, 2014

Obr. č. 12: Vývoj přijatých dotací v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)

Zdroj: [16], vlastní zpracování, 2014

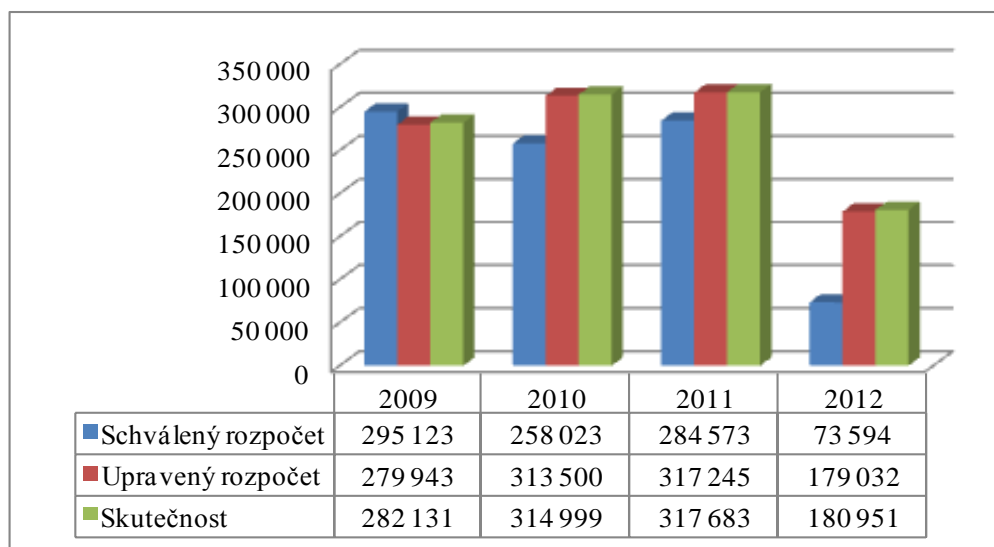
Dotace členíme na neinvestiční a investiční. Jak naznačuje obrázek č. 12, v Mostě každý rok převažovaly dotace neinvestiční. V prvních dvou letech zabíraly 95% celkových dotací, v roce 2011 tvořily 100% přijatých dotací, takže v tomto roce nebyly městu poskytnuty žádné dotace na investiční akce a v posledním roce činil podíl neinvestičních dotací 58% a dotace investiční se jim tak téměř vyrovnaly.

Do seskupení neinvestiční dotace v případě města Mostu patří dotace na dávky a příspěvky v sociální oblasti, na výkon státní správy, na školství, městskou knihovnu, na sociálně-právní ochranu dětí a ostatní dotace (ze státního rozpočtu, státních fondů, z rozpočtu krajů, jiných obcí a ze zahraničí/EU). Dále se sem řadí také převody z mimorozpočtových fondů zřízených městem.

Neinvestiční dotace tedy měly první tři roky rostoucí tendenci. Zatímco v roce 2009 činily 267.852 tis. Kč, tak v roce 2010 se vyšplhaly až na 298.016 tis. Kč, což představovalo meziroční nárůst o více než 30 mil. Kč, tedy o 11,26%. V dalším roce zvýšení už tak výrazné nebylo, jednalo se o částku 19.667 tis. Kč. Převážnou část neinvestičních dotací tvořily dotace na dávky a příspěvky v sociální oblasti, což souvisí s vysokou nezaměstnaností, se kterou se Mostecko potýká. Tyto dotace také ovlivnily již zmíněný růst celkových neinvestičních dotací v prvních třech letech, jelikož docházelo ke zvyšování sociálních dávek (v roce 2009 činila výše dotací na dávky a příspěvky v sociální oblasti 165.890 tis. Kč, následující rok 183.449 tis. Kč a v roce 2011 šlo o částku 206.000 tis. Kč). V posledním roce však přestaly být sociální dávky vypláceny z prostředků města, ale vyplácejí se prostřednictvím úřadů práce, a proto došlo k tak výraznému snížení neinvestičních dotací, a to o téměř 213 mil. Kč.

Výše investičních dotací se odvíjí od investičních akcí uskutečňovaných v jednotlivých letech. V každém roce kromě roku 2011 město obdrželo dotace z Fondu soudržnosti EU a ze Státního fondu životního prostředí na zateplení některých mateřských a základních škol. Za sledované období to bylo kolem 70 mil. Kč. Roku 2010 byla městu poskytnuta dotace na rekonstrukci chodníků v ulici Rudolická a rekonstrukci podchodu u bloku 100 v celkové výši 5.215 tis. Kč z Fondu pro regionální rozvoj EU a dotace 374 tis. Kč od Ministerstva vnitra na modernizaci a rozšíření městského kamerového systému. V posledním roce město například získalo dotaci ve výši 1.366 tis. Kč ze Státního fondu životního prostředí a Fondu soudržnosti EU na instalaci solární soustavy na Domově pro seniory a dotaci 5.868 tis. Kč od Ministerstva pro místní rozvoj na vybudování nízkoprahového zařízení pro děti a mládež ve věku 15 – 26 let ohrožené sociálním vyloučením.

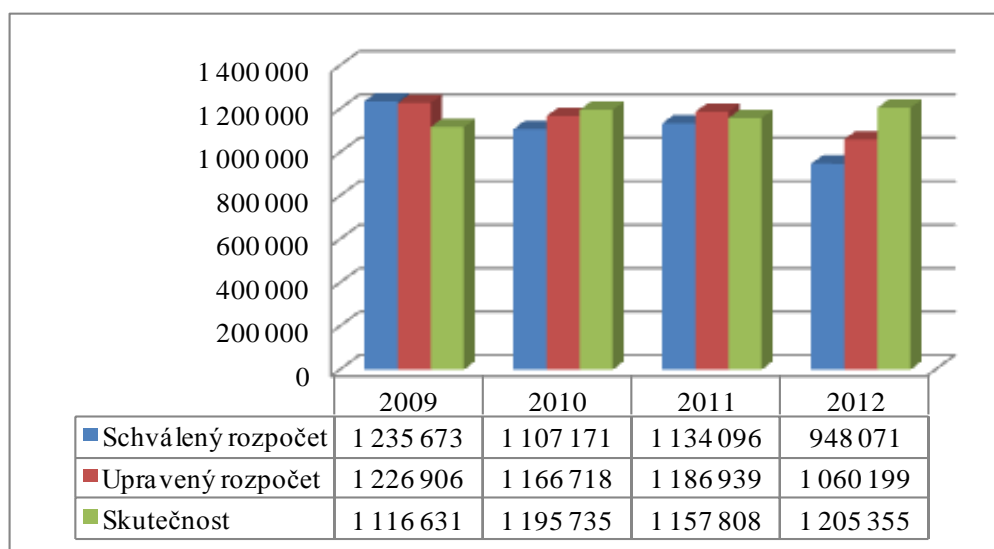
Obr. č. 13: Plnění rozpočtu přijatých dotací v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)

Zdroj: [16], vlastní zpracování, 2014

Co se týče plnění rozpočtu přijatých dotací, které znázorňuje obrázek výše, tak ve všech letech byly skutečně přijaté dotace pouze o nepatrnou částku větší než plánované, a rozpočet přijatých dotací tak byl v každém roce plněn téměř na 100%. Z toho tedy plyne, že dotace, se kterými město počítalo, v dané částce také obdrželo.

Obr. č. 14: Plnění rozpočtu celkových příjmů v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)

Zdroj: [16], vlastní zpracování, 2014

Na základě provedené analýzy plnění rozpočtu jednotlivých tříd příjmů můžeme určit, které z nich způsobily rozdíly mezi skutečnými celkovými příjmy a plánovanými příjmy podle upraveného rozpočtu (viz. obrázek č. 14). Celkové příjmy byly nejlépe odhadnuty

v letech 2010 a 2011, v roce 2010 byl rozpočet plněn na 102,49% a roku 2011 na 97,55%.

V prvním roce analyzovaného období byly skutečné celkové příjmy o 110.275 tis. Kč menší než příjmy plánované a v tomto roce bylo procento plnění rozpočtu nejnižší, činilo 91,01%. Příjmy byly nižší v důsledku ekonomické krize, přičemž k jejich nenaplnění došlo u daňových příjmů o 81.173 tis. Kč a u kapitálových příjmů o 48.081 tis. Kč.

Nejvyšší procento plnění rozpočtu zaznamenal rok 2012, kdy skutečné příjmy přesáhly příjmy plánované o 145.156 tis. Kč a rozpočet tak byl plněn na 113,69%. To bylo způsobeno hlavně vyššími kapitálovými příjmy o 87.796 tis. Kč. Menší podíl na plnění celkových příjmů měly příjmy daňové, u kterých došlo k vyššímu plnění rozpočtu o 36.283 tis. Kč a nedaňové, kde byly skutečné příjmy větší o 19.158 tis. Kč.

4.2 Výdaje

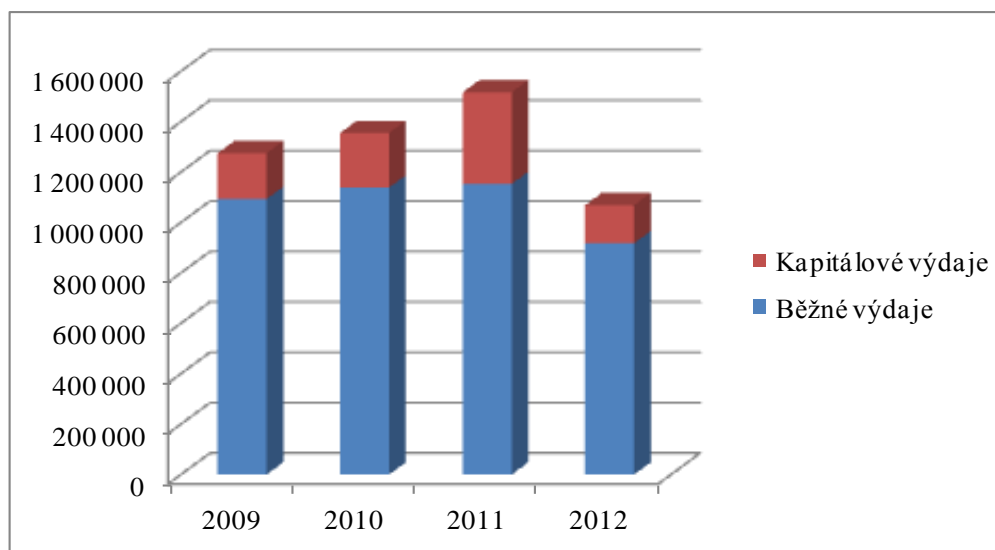
Druhou stranou rozpočtu jsou výdaje. Ty se člení podle druhového hlediska třídění rozpočtové skladby na běžné a kapitálové. Výdaje města zachycuje tabulka č. 7 a obrázek č. 15.

Tab. č. 7: Celkové výdaje v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)

Výdaje	Rok			
	2009	2010	2011	2012
Běžné výdaje	1 093 495	1 138 957	1 153 040	917 868
Kapitálové výdaje	181 534	216 326	363 387	151 286
Celkem	1 275 029	1 355 283	1 516 427	1 069 154

Zdroj: [16], vlastní zpracování, 2014

Obr. č. 15: Vývoj celkových výdajů v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)

Zdroj: [16], vlastní zpracování, 2014

Výdaje měly, kromě posledního roku sledovaného období, rostoucí trend. Zatímco z 1.275.029 tis. Kč v roce 2009 vzrostly o 6,29% na 1.355.283 tis. Kč v roce 2010, tak mezi lety 2010 a 2011 vzrostly téměř jednou tolik (o 11,89%) a dosáhly hodnoty 1.516.427 tis. Kč. Nárůst v roce 2010 byl způsoben jak běžnými, tak i kapitálovými výdaji (běžné výdaje vzrostly o 45.462 tis. Kč a kapitálové o 34.792 tis. Kč) a v roce 2011 byl růst celkových výdajů ovlivněn spíše výdaji kapitálovými, které byly v daném roce vyšší o 147.061 tis. Kč. V posledním roce však došlo ke zmíněnému poklesu

celkových výdajů, a to o 29,50% na 1.069.154 tis. Kč vlivem poklesu běžných výdajů o 235.172 tis. Kč a kapitálových výdajů o 212.101 tis. Kč.

Pokud se zaměříme na podíl jednotlivých druhů výdajů, je jasné, že největší položku celkových výdajů tvořily výdaje běžné.

4.2.1 Běžné výdaje

Běžné výdaje jsou určeny k financování pravidelně se opakujících potřeb jako jsou energie, platy zaměstnanců aj.

Následující tabulka zachycuje běžné výdaje města Mostu v členění podle jednotlivých odborů magistrátu, které jsou odpovědné za vynakládání prostředků z městského rozpočtu. V tabulce jsou zařazeny i běžné výdaje městské policie jakožto organizační složky a mimorozpočtových fondů města – fondu rozvoje bydlení a sociálního fondu.

Tab. č. 8: Běžné výdaje v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)

Běžné výdaje	Rok			
	2009	2010	2011	2012
Odbor sociálních věcí	214 631	228 519	249 275	45 330
Odbor sociálně-právní ochrany dětí ²	2 378	2 818	2 679	–
Odbor školství, kultury a sportu	110 293	116 530	113 841	107 085
Odbor městského majetku	43 240	48 746	50 470	47 631
Odbor vnitřní správy	33 083	36 425	30 763	23 704
Odbor kancelář primátora a tajemníka	156 337	163 994	161 995	144 151
Odbor informačního systému	17 168	16 388	12 363	5 400
Odbor ŽP a mimořádných událostí	4 114	3 288	3 310	3 536
Odbor správních činností	110 096	118 791	110 083	108 716
Odbor komun. hospodářství	209 414	227 087	220 919	–
Městská policie	46 317	47 465	49 721	51 344
Odbor rozvoje a územního plánu	1 855	1 174	5 820	–
Odbor strategií a dotací	2 717	1 482	1 439	–
Odbor investic a údržby	55 305	52 429	55 646	–
Odbor finanční	82 984	66 374	80 526	122 245
Odbor rozvoje a dotací ³	–	–	–	2 362

² V roce 2012 byla činnost tohoto odboru začleněna pod odbor sociálních věcí.

³ Odbor rozvoje a dotací vznikl sloučením odboru rozvoje a územního plánu a odboru strategií a dotací.

Odbor investic a komun. hospodářství ⁴	–	–	–	253 615
Peněžní fondy	3 563	7 447	4 190	2 749
Celkem	1 093 495	1 138 957	1 153 040	917 868

Zdroj: [16], vlastní zpracování, 2014

Na běžných výdajích se nejvíce podílel odbor komunálního hospodářství, odbor sociálních věcí, odbor kancelář primátora a tajemníka a odbor školství, kultury a sportu. Vysoké výdaje měl také odbor správních činností a finanční odbor.

Odbor komunálního hospodářství

Výdaje odboru souvisí zejména s péčí o městskou zeleň (v roce 2009 byly ve výši 53.420 tis. Kč, další rok 54.045 tis. Kč a v letech 2011 a 2012 se jednalo o částku 47.545 tis. Kč) a se svozem komunálního odpadu (ve sledovaném období v průměru 41.887 tis. Kč každý rok). Dále jde například o výdaje na údržbu a opravy místních komunikací a zajištění jejich osvětlení a výdaje spojené s udržením čistoty ve městě.

Odbor sociálních věcí

Finanční prostředky byly určeny především na výplatu sociálních dávek, což je dáno vysokou nezaměstnaností na Mostecku (jedná se o dávky pro handicapované občany, dávky dle zákona o pomoci v hmotné nouzi a příspěvek na péči – v roce 2009 činily výdaje na výplatu sociálních dávek 165.340 tis. Kč, v dalším roce 181.775 tis. Kč a roku 2011 byly ve výši 205.067 tis. Kč). Především kvůli vyšším sociálním dávkám měly výdaje odboru sociálních věcí v těchto letech rostoucí charakter. Od roku 2012 však sociální dávky nejsou vypláceny z rozpočtu města (jak již bylo řečeno u přijatých dotací), a proto si můžeme ve výše uvedené tabulce u daného roku všimnout výrazného poklesu výdajů tohoto odboru (o 203.945 tis. Kč), což zásadně ovlivnilo nejen běžné, ale i celkové výdaje v roce 2012. Odbor dále každým rokem poskytuje neinvestiční příspěvek příspěvkové organizaci Městská správa sociálních služeb (v analyzovaném období průměrně 36.772 tis. Kč každý rok), zajišťuje provoz klubu důchodců apod.

⁴ Odbor investic a komunálního hospodářství je výsledkem seskupení odboru investic a údržby a odboru komunálního hospodářství.

Odbor kancelář primátora a tajemníka

U odboru kancelář primátora a tajemníka jsou prostředky použity převážně na platy a odměny a na pojistné placené zaměstnavatelem (každý rok v průměru 143.254 tis. Kč), dále na propagaci města - Mostecké listy, kalendáře, novoročenky (průměrné roční výdaje činily 7.379 tis. Kč) a na vzdělávání a preventivní prohlídky pracovníků magistrátu.

Odbor školství, kultury a sportu

V rámci odboru plyne nejvíce peněz do školství, v daném období to bylo každý rok kolem 80 mil. Kč. Jde o poskytované provozní příspěvky příspěvkovým organizacím, tedy čtyřem mateřským, dvanácti základním (dnes jen 11), dvěma základním uměleckým školám a Středisku volného času. Odbor také poskytuje neinvestiční transfery středním školám, vysokým školám a nadacím. V oblasti kultury jdou finanční prostředky zejména Městské knihovně (ročně se jednalo o částku okolo 17 mil. Kč), dále na různé občanské obřady a akce města jako je vítání občánků, jubilejní svatby, Mostecké slavnosti, Reprezentační ples města Mostu, na rozsvícení vánočních stromů, na údržbu uměleckých a kulturních památek apod.

Odbor správních činností (dříve odbor dopravy, registrací a dokladů)

Odbor správních činností každým rokem hradí ztrátu z tržeb společnosti Dopravní podnik měst Mostu a Litvínova, a. s. za zabezpečení dopravní obslužnosti (96 mil. Kč v roce 2009, 99 mil. Kč v roce 2010 a v letech 2011 a 2012 90 mil. Kč) a za vybrané skupiny obyvatel, které mají ve městě dopravu zdarma – jde o děti od 6 do 15 let, seniory starší 65 let a osoby doprovázející kočárek s dítětem do 3 let (celkem 17.968 tis. Kč v průměru za rok).

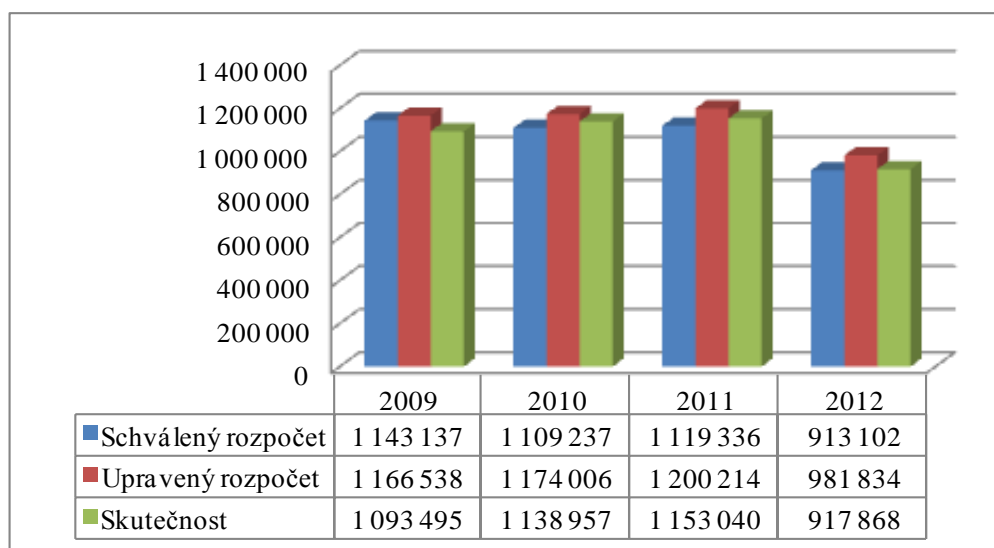
Odbor finanční

Mezi významnější výdaje odboru patřily odvody daní (průměrně 26.735 tis. Kč) a placené úroky z investičního úvěru (272 tis. Kč v roce 2010, 3.846 tis. Kč v roce 2011 a v posledním roce 8.570 tis. Kč). Odbor dále poskytl dotace Městskému divadlu v Mostě, s. r. o. (v letech 2009, 2011 a 2012 se jednalo o 30.400 tis. Kč a v roce 2010 o 30.500 tis. Kč) a Sportovní hale Most, a. s. v průměrné roční výši 7.934 tis. Kč. V posledním roce došlo u tohoto odboru k významnému

zvýšení výdajů o 41.719 tis. Kč především vlivem vyššího odvodu daně z příjmů za obce o 28.428 tis. Kč (byly prodány pozemky těžebním společnostem), vyšších úroků z investičního úvěru o 4.724 tis. Kč, vyšší poskytnuté dotaci Sportovní hale Most, a. s. o 3.788 tis. Kč a také z důvodu poskytnuté půjčky obecně prospěšné společnosti Hospic⁵ v Mostě ve výši 1 mil. Kč.

Běžné výdaje, jak ukazuje obrázek č. 16, byly ve všech letech pouze mírně nadhodnoceny, skutečné běžné výdaje tedy byly menší než běžné výdaje, které město plánovalo, takže došlo k úspoře. Největší rozdíly mezi plánovanými a skutečnými běžnými výdaji byly v letech 2009 a 2012.

Obr. č. 16: Plnění rozpočtu běžných výdajů v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)

Zdroj: [16], vlastní zpracování, 2014

V roce 2009 byl rozdíl mezi plánovanými a skutečnými běžnými výdaji 73.043 tis. Kč a rozpočet běžných výdajů tak byl plněn na 93,74 %. K významnému nedočerpání došlo zejména u odboru finančního o 36.718 tis. Kč (jednalo se o nevyčerpání vytvořených rezerv na propady v příjmech, na neočekávané výdaje a blokaci prostředků v důsledku ekonomické krize a nižší odvody DPH, než se předpokládalo), odboru investic a údržby o 9.373 tis. Kč (na opravách chodníků, střech, oplocení a sociálního zařízení u základních a mateřských škol – smluvní vztahy byly uzavřeny koncem roku 2009 a dokončení akcí včetně úhrady tak přešlo do následujícího roku) a u odboru městského majetku o 6.571 tis. Kč vlivem nižších výdajů na energie, teplo, vodné a stočné.

⁵ Hospic je zdravotnicko-sociální zařízení sloužící k péči o nevléčitelně a těžce nemocné osoby.

V roce 2012 byly skutečné běžné výdaje o 63.966 tis. Kč menší ve srovnání s upraveným rozpočtem. Prostředky nebyly vyčerpány hlavně u odboru finančního o 15.930 tis. Kč (šlo o nevyčerpání plánovaných úroků z úvěru a odvodu DPH) a u odboru investic a komunálního hospodářství o 11.895 tis. Kč především na opravách a údržbě – vlivem nevhodných klimatických podmínek byla realizace některých akcí přesunuta do roku 2013.

4.2.2 Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje slouží k financování dlouhodobých (investičních) potřeb, které přesahují jedno rozpočtové období, a které se zpravidla se každý rok neopakují.

Tabulka č. 9 obsahuje skutečnou výši kapitálových výdajů města Mostu opět podle jednotlivých odborů.

Tab. č. 9: Kapitálové výdaje v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)

Kapitálové výdaje	Rok			
	2009	2010	2011	2012
Odbor investic a údržby	141 922	200 531	350 315	–
Odbor finanční	6 000	1 600	5 556	617
Odbor městského majetku	32 092	6 446	3 522	1 844
Odbor sociálních věcí	88	344	150	200
Odbor sociálně-právní ochrany dětí	1 063	0	0	–
Odbor školství, kultury a sportu	0	256	284	439
Odbor kancelář primátora a tajemníka	205	0	585	279
Odbor vnitřní správy	70	0	0	0
Městská policie	94	0	0	0
Odbor rozvoje a územního plánu	0	6 349	1 001	–
Odbor strategií a dotací	0	0	1 974	–
Odbor investic a komun. hospodářství	–	–	–	145 637
Odbor rozvoje a dotací	–	–	–	2 270
Peněžní fondy	0	800	0	0
Celkem	181 534	216 326	363 387	151 286

Zdroj: [16], vlastní zpracování, 2014

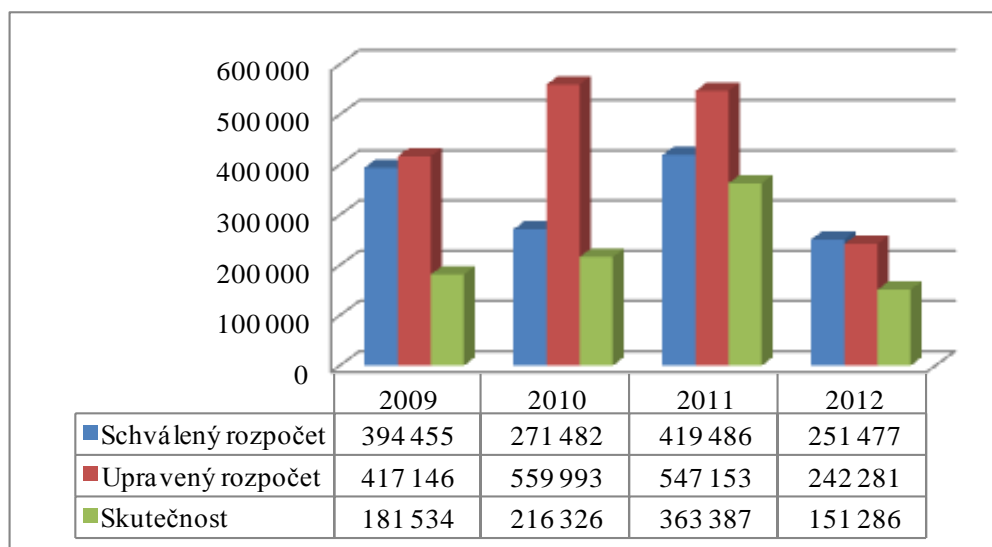
Nejvyšších částek kapitálových výdajů ve sledovaných letech bylo dosaženo u odboru investic a údržby (v roce 2012 odbor investic a komunálního hospodářství) a odboru městského majetku.

U odboru investic a údržby se jednalo především o stavební investice. Ve sledovaném období investovalo město kolem 13 mil. Kč na výstavbu čtyř centrálních dětských hřišť a asi 19 mil. Kč na výměnu oken a elektrorozvodů na magistrátu. Dále byla zateplena celá řada mateřských a základních škol (byly zatepleny obvodové stěny a střecha, vyměněna okna, dveře, upravena otopná soustava, což přináší až 50% energetickou úsporu), přičemž více než polovinu nákladů město uhradilo z poskytnutých dotací ze Státního fondu životního prostředí a z Fondu soudržnosti EU. Největší investicí byla pro Most rekonstrukce sportovní haly v letech 2010 a 2011, která si vyžádala přes 250 mil. Kč a město si na ni vzalo revolvingový úvěr. [26]

V rámci odboru městského majetku šlo zejména o výdaje spojené s výkupem pozemků (nejvíce to bylo v roce 2009 – 26.292 tis. Kč, v ostatních letech se jednalo o výkup pozemků za méně než 1 mil. Kč). Dále byl v roce 2009 a 2010 odkoupen spoluvlastnický podíl v objektu Baťa (v každém roce za 5 mil. Kč) a v roce 2011 vynaložil odbor 2.274 tis. Kč na instalaci solární soustavy na střechu Domova pro seniory v ulici Jiřího Wolkerova, díky které se ušetří za teplou vodu (více než polovina byla financována z dotace ze Státního fondu životního prostředí a Fondu soudržnosti EU).

U kapitálových výdajů došlo ve všech letech k výraznému nedočerpání finančních prostředků, které byly stanoveny v upraveném rozpočtu (viz. obrázek č. 17). Tak velké rozdíly mezi skutečnými kapitálovými výdaji a upraveným rozpočtem byly v každém roce zapříčiněny především nedočerpáním prostředků na investiční akce u odboru investic a údržby. To způsobují většinou nepříznivé klimatické podmínky, nebo uzavření smluvního vztahu až v průběhu 3. a 4. čtvrtletí, čímž se realizace některých akcí přesune do následujícího roku. V roce 2009 nebyly prostředky u odboru investic a údržby dočerpány o 135.224 tis. Kč, v dalším roce o 273.661 tis. Kč, roku 2011 o 80.964 tis. Kč v posledním roce o 25.830 tis. Kč.

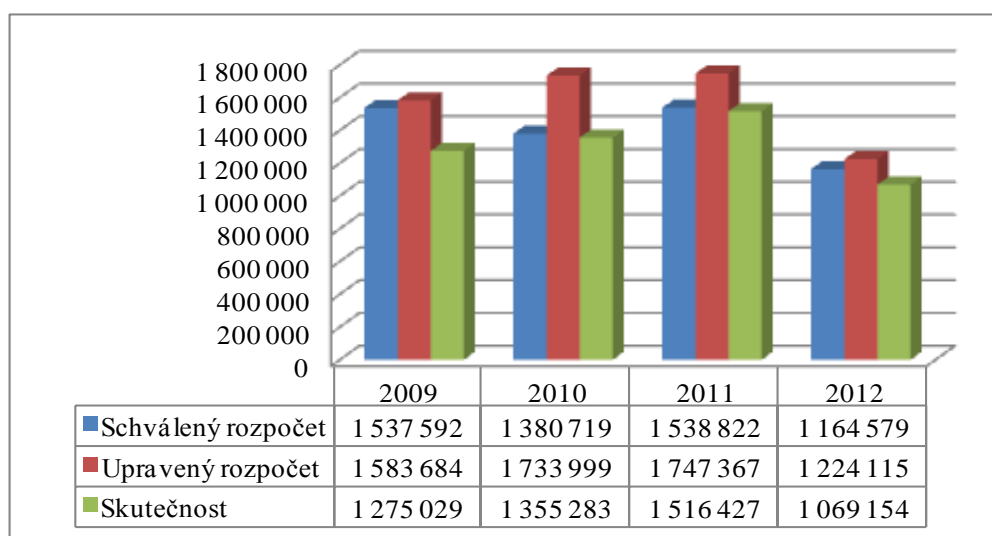
Obr. č. 17: Plnění rozpočtu kapitálových výdajů v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)

Zdroj: [16], vlastní zpracování, 2014

Nedočerpání prostředků na investiční akce u kapitálových výdajů ovlivnilo tím pádem i plnění rozpočtu celkových výdajů. Jak je vidět na obrázku č. 18, tak ve všech letech byly skutečné celkové výdaje menší nežli očekávané výdaje podle upraveného rozpočtu, takže došlo k úspoře finančních prostředků, protože město vynaložilo méně, než mělo původně v plánu. Nejmenší procento plnění rozpočtu celkových výdajů vykazoval rok 2010, ve kterém byl rozpočet plněn jen na 78,16%. Naopak nejvíce se předpokládané výdaje blížily skutečnosti v posledním roce, ve kterém došlo k plnění rozpočtu na 87,34%.

Obr. č. 18: Plnění rozpočtu celkových výdajů v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)

Zdroj: [16], vlastní zpracování, 2014

4.3 Saldo rozpočtu a financování

„Saldo rozpočtu zjistíme jako rozdíl příjmů a výdajů, které musí být vybilancováno financováním. V případě rozpočtového schodku, tj. větších výdajů než příjmů, musí mít financování kladné znaménko, což vyjadřuje pokles stavu hotovosti či přírůstek termínovaných závazků (obec musí čerpat finanční prostředky na úhradu schodku). V případě přebytku rozpočtu, tj. příjmy jsou větší než výdaje, je financování záporné – splácení závazků či poskytování půjček a finanční investování (obec si může dovolit volné finanční prostředky půjčit jiným subjektům, nebo je může umístit na kapitálovém trhu či vložit do rezerv).“ [4, s. 118]

Tab. č. 10: Saldo rozpočtu a financování v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)

Saldo rozpočtu a financování	Rok			
	2009	2010	2011	2012
Celkové příjmy	1 116 631	1 195 735	1 157 808	1 205 355
Celkové výdaje	1 275 029	1 355 283	1 516 427	1 069 154
Saldo rozpočtu	- 158 398	- 159 548	- 358 619	136 201
Financování	158 398	159 548	358 619	- 136 201
Přijaté úvěry	0	58 401	279 412	75 854
Splátka úvěru	0	0	- 10 076	- 97 359
Prostředky fondu rozvoje bydlení	- 4 943	- 9 833	- 733	- 647
Prostředky sociálního fondu	539	293	133	- 887
Prostředky minulých let zapojené do sociálního fondu	3 000	3 578	3 699	3 593
Prostředky minulých let	159 802	107 109	86 184	- 116 755

Zdroj: [16], vlastní zpracování, 2014

Z výše uvedené tabulky je evidentní, že město Most hospodařilo v prvních třech letech se schodkem. V letech 2009 a 2010 byl schodek téměř stejný, v prvním roce to bylo 158.398 tis. Kč a v tom dalším 159.548 tis. Kč. V roce 2011 se schodek ještě prohloubil, a to o 199.071 tis. Kč na 358.619 tis. Kč. Schodek byl vždy uhrazen finančními prostředky z minulých let a v letech 2010 a 2011 byl navíc pokryt revolvingovými úvěry. Jediným rokem, ve kterém hospodaření skončilo přebytkem, byl rok 2012. Přebytek činil 136.201 tis. Kč a město jím částečně splatilo úvěry a zbytek si ponechalo jako rezervu do budoucna.

4.4 Dluhová služba

„Z důvodu alespoň částečného omezení pravděpodobnosti vzniku vysokého zadlužení obcí/krajů disponuje centrální vláda nepřímým nástrojem, který sleduje míru zadluženosti jednotlivých subjektů. Ministerstvo financí každý rok provádí výpočet tzv. ukazatele dluhové služby všech obcí a krajů.“ [1, s. 42]

„Tento ukazatel vyjadřuje, kolik procent příjmů, které se každý rok opakují, musí být utraceno na obsluhu dluhu ve všech jeho hlavních formách (tedy včetně leasingu). Za hranici, při jejímž překročení již míra zadlužení vstupuje do nebezpečného intervalu, se považuje 30 procent. Pokud některá obec (kraj) tuto hodnotu překročí, obdrží dopis od Ministerstva financí, kde je jí doporučeno, aby byla přijata taková opatření, která zajistí, že v dalších letech bude ukazatel nižší. Dotčený subjekt je také požádán, aby do tří měsíců specifikoval důvody překročení daného ukazatele, a aby Ministerstvu financí sdělil, jaká opatření budou přijata. Pokud i v dalším roce obec/kraj překročí zmíněných 30 procent, Ministerstvo financí předá informaci o tomto hříšníkovi všem poskytovatelům prostředků ze státního rozpočtu a státních účelových fondů, aby při rozhodování k této situaci přihlédl. Jinak řečeno, předlužené obce/kraje by měly mít ztížený přístup k dotacím a návratným finančním výpomocím.“ [1, s. 43]

Výši ukazatele dluhové služby města Mostu můžeme vidět v následující tabulce.

Tab. č. 11: Ukazatel dluhové služby v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)

Ř.	Název položky	Odkaz na rozpočtovou skladbu	2009	2010	2011	2012
1	Daňové příjmy	Třída 1	700 359	725 933	725 455	818 325
2	Nedaňové příjmy	Třída 2	83 034	83 726	72 453	77 785
3	Přijaté dotace ze stát. rozpočtu	Položky 4112 + 4212	75 595	75 324	65 630	64 639
4	Dluhová základna	ř. 1 + ř. 2 + ř. 3	858 988	884 983	863 538	960 749
5	Úroky	Položka 5141	43	281	3 424	7 861
6	Splátky jistin a dluhopisů	Položky 8xx2 a 8xx4	96	35	10 180	97 399
7	Splátky leasingu	Položka 5178	154	154	659	58
8	Dluhová služba	ř. 5 + ř. 6 + ř. 7	293	470	14 263	105 318
9	Ukazatel dluhové služby (v %)	(ř. 8 / ř. 4)*100	0,03	0,05	1,65	10,96

Zdroj: [4], [16], vlastní zpracování, 2014

V letech 2009 a 2010 byla hodnota ukazatele dluhové služby skoro nulová. To je dáno tím, že město nesplácelo žádný úvěr. V roce 2011 začalo město Most splácet revolvingový úvěr ve výši 250 mil. Kč, který si vzalo v předchozím roce od Československé obchodní banky na rekonstrukci sportovní haly [26], a proto se ukazatel zvýšil na 1,65%. Nejvyšší byla dluhová služba v posledním roce, kdy dosáhla hodnoty 10,96%. Město splácelo výše uvedený revolvingový úvěr a navíc ještě další revolvingový úvěr ve výši 280 mil. Kč, který byl pořízen v roce 2011 od České spořitelny. Ten byl určen na některé projekty dotované Evropskou unií. Město uhradilo část půjčky právě z dotací, které však získalo až po zaplacení stavebních prací, zbytek bude splácet od 1. ledna letošního roku po dobu 4 let. [17]

Ukazatel dluhové služby tedy nepřekročil ani v jednom roce hranici 30% a navíc byl po celou dobu velmi nízký, takže můžeme říci, že město nemá ztížené podmínky pro získávání dotací a návratných finančních výpomocí.

5. Návrhy na zlepšení hospodaření města

Analýza příjmové a výdajové stránky ukázala, že hospodaření města nebylo příliš pozitivní, jelikož v letech 2009, 2010 a 2011 výdaje převyšovaly příjmy. Je tedy třeba ho zlepšit tak, aby bylo dosahováno kladného salda příjmů a výdajů jako tomu bylo v roce 2012. V této kapitole budou navrženy možnosti, jak by město mohlo zvýšit své příjmy a snížit výdaje.

5.1 Zavedení poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

Jednou z možností, jak by mohlo být dosaženo vyšších příjmů, by mohlo být zavedení poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.

Poplatníkem jsou fyzické osoby s trvalým pobytem v obci a fyzické osoby, které v obci vlastní stavbu určenou k individuální rekreaci či spoluvlastníci této stavby. [3]

„Sazba poplatku je pevná v korunách, u rekreačních staveb ve výši poplatku za jednu osobu, a to v zákonem stanovené maximální možné výši jako dvousložková:

- jednak paušální za osobu a kalendářní rok a
- podle skutečných nákladů obce v předchozím roce v přepočtu na poplatníka za rok.“ [3, s. 460]

V Mostě se tento poplatek vybíral do poloviny roku 2007, poté byl zrušen. Jeho zrušení měla tehdy ve volebním programu jedna politická strana a po svém zvolení tedy začala předvolební sliby plnit. Poplatek se platil ve výši 41 Kč na osobu za měsíc, takže ročně to činilo 492 Kč. Zrušením poplatku se město v každém roce připravilo o více než 30 mil. Kč. [25]

Jen pro představu je zde výpočet, v jaké výši by se mohl poplatek za svoz komunálního odpadu vybírat. Údaje vychází z roku 2012.

$$\text{sazba poplatku} = \frac{\text{skutečné náklady v roce 2012}}{\text{počet obyvatel k 31. 12. 2012}} = \frac{46\,352\,000}{66\,801} \doteq 694 \quad (1)$$

Aby se poplatek mohl platit měsíčně, byla by sazba 696 Kč na poplatníka za rok, což by vyšlo měsíčně na 58 Kč. V zákoně o místních poplatcích je stanovena maximální sazba poplatku 750 Kč/rok, tudíž by se poplatek mohl ve výši 696 Kč zavést. Výpočet ovšem není úplně přesný, jelikož není znám počet osob, jež vlastní na území města stavbu a ve výpočtu jsou tak zahrnuty pouze osoby, které jsou v Mostě hlášeny k trvalému pobytu. Sazba poplatku by tedy ve skutečnosti byla o něco nižší.

5.2 Daň z nemovitostí

Daň z nemovitostí upravuje zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí. Podle tohoto zákona se základní sazba daně násobí koeficientem:

- 1,0 v obcích do 1 000 obyvatel,
- 1,4 v obcích nad 1 000 obyvatel do 6 000 obyvatel,
- 1,6 v obcích nad 6 000 obyvatel do 10 000 obyvatel,
- 2,0 v obcích nad 10 000 obyvatel do 25 000 obyvatel,
- 2,5 v obcích nad 25 000 obyvatel do 50 000 obyvatel,
- 3,5 v obcích nad 50 000 obyvatel, ve statutárních městech a ve Františkových Lázních, Luhačovicích, Mariánských Lázních a v Poděbradech,
- 4,5 v Praze.

Pro přiřazení tohoto koeficientu je rozhodující počet obyvatel obce podle posledního sčítání lidu. Město Most má počet obyvatel nad 60 000 a navíc je i statutárním městem, tudíž má přiřazený koeficient 3,5. Tento koeficient může ze zákona každá obec pro jednotlivé části obce o jednu kategorii zvýšit či jednu až tři kategorie snížit na základě obecně závazné vyhlášky. [8]

Město vydalo dne 23. června roku 2005 obecně závaznou vyhlášku [11], kterou stanovilo:

- koeficient ve výši **1,6** pro tyto vymezené části města
 - ZSJ 012 Na Novém světě v části obce Souš, k. ú. Most II
 - ZSJ 050 Souš v části obce Souš, k. ú. Most II
 - ZSJ 014 Na Ovčíně v části obce Most, k. ú. Most II
 - část ulice Pod Širokým vrchem v ZSJ 028 pod Širokým Vrchem v části obce Most
 - ulice Podlesí v ZSJ 039 Ressler-západ v části obce Most, k. ú. Hořany

- koeficient ve výši **2,0** pro
 - ZSJ 053 Vtelno v části obce Vtelno, k. ú. Vtelno
 - ZSJ 034 Rudolice v části obce Rudolice, k. ú. Most II
 - ZSJ 035 Keřový vrch v části obce Rudolice, k. ú. Rudolice nad Bílinou
 - ZSJ 041 Čepirohy v části obce Čepirohy, k. ú. Čepirohy
 - ZSJ 059 Čepirohy-západ v části obce Čepirohy, k. ú. Čepirohy
 - ZSJ 060 Průmyslový obvod Bylany v části obce Čepirohy, k. ú. Čepirohy
 - ulici Skyřická v ZSJ 068 v části obce Velebudice, k. ú. Skyřice
- koeficient ve výši **3,5** pro ostatní správní území města.

Základní sazba daně se násobí tímto koeficientem u stavebních pozemků, u obytných domů a ostatních staveb, které tvoří příslušenství k obytným domům a u bytů a ostatních samostatných nebytových prostorů. [8]

Pro stavby a rodinné domy sloužící pro rodinnou rekreaci, stavby, které k těmto stavbám plní doplňkovou funkci, pro garáže vystavěné odděleně od obytných domů a samostatné nebytové prostory užívané jako garáže je stanoven koeficient 1,5. [11]

Pokud by tedy město stanovilo vyšší koeficient pro výše uvedené místní části, dosáhlo by vyšších příjmů.

Každá obec může také na základě obecně závazné vyhlášky stanovit pro všechny nemovitosti na svém území jeden místní koeficient ve výši 2, 3, 4 či 5, kterým se násobí daň poplatníka za jednotlivé druhy pozemků, staveb, samostatných nebytových prostorů a za byty. Výjimkou jsou orné půdy, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady a trvalé travní porosty. [8] Město Most stanovilo obecně závaznou vyhláškou [14], která nabyla účinnosti v lednu roku 2012, místní koeficient ve výši 2. Další možností by tedy bylo navýšení místního koeficientu.

Tabulka č. 12 znázorňuje, jak by změna místního koeficientu ovlivnila příjmy plynoucí z daně z nemovitostí v roce 2012.

Tab. č. 12: Příjmy z daně z nemovitostí v roce 2012 při různých velikostech místního koeficientu (v tis. Kč)

Místní koeficient	Rok 2012
1	40 303
2	80 606
3	120 909
4	161 212
5	201 515

Zdroj: [16], vlastní výpočty, 2014

5.3 Zrušení bezplatné přepravy pro vybrané skupiny obyvatel

Zastupitelstvo města schválilo poskytování bezplatné přepravy pro vybrané skupiny obyvatel. Díky tomu mohou vybraní cestující, kteří mají v Mostě trvalé bydliště využívat městskou hromadnou dopravu ve města zdarma a mohou také cestovat do městských částí a některých přilehlých obcí. Město se zavázalo Dopravnímu podniku měst Mostu a Litvínova, a. s., že mu bude hradit ztrátu z tržeb, která mu tím vznikne. [19]

Těmito skupinami obyvatel, kteří mají přepravu zdarma jsou [19]:

- děti ve věku 6 – 15 let,
- osoby přepravující v dětském kočárku dítě do 3 let,
- osoby starší 65 let.

Bezplatná přeprava je sice obrovské plus pro občany města, ale na druhou stranu městský rozpočet tím přijde o spoustu peněz. V roce 2009 stála město Most téměř 14 mil. Kč a v každém dalším roce okolo 20 mil. Kč. Pokud by například děti cestovaly pouze za zvýhodněné jízdné stejně jako jiné děti, které v Mostě trvalý pobyt nemají, stálo by to město méně finančních prostředků. Nutno podotknout, že v případě seniorů bylo dříve podmínkou pro poskytování bezplatné přepravy dosažení věku 70 let a až v roce 2009 byla tato věková hranice snížena na 65 let, čímž se město připravilo o další rozpočtové prostředky. Pokud by se tedy zastupitelé rozhodli věkovou hranici zpět navýšit, mohlo by se tak více ušetřit.

Závěr

Hlavním cílem bakalářské práce bylo provést analýzu finančního hospodaření města Mostu a navrhnout opatření, která by vedla ke zlepšení stávající situace.

Analýzou příjmů bylo zjištěno, že nejvýznamnější jsou pro město příjmy daňové, které zahrnují podíly na celostátně vybíraných daních od poplatníků, místní poplatky, správní poplatky, poplatky a odvody v oblasti životního prostředí a ostatní odvody z vybraných činností a služeb. Z daňových příjmů je pro Most dominantní podíl na dani z přidané hodnoty, dani z příjmů fyzických osob a dani z příjmů právnických osob vyjma obcí. V oblasti místních poplatků je hlavním zdrojem příjmů poplatek za užívání veřejného prostranství. Co se týče plnění rozpočtu daňových příjmů, tak skutečné příjmy převýšily příjmy plánované pouze v roce 2012. Druhou nejdůležitější složkou příjmů jsou přijaté dotace, jejichž plnění bylo v každém roce téměř stoprocentní. Méně významnými jsou příjmy nedaňové a kapitálové. Největší podíl na nedaňových příjmech zauímají příjmy z pronájmu majetku města a na kapitálových příjmech se nejvíce podílí příjmy z prodeje pozemků a ostatních nemovitostí. Nedaňové příjmy byly spíše podhodnocovány. V rámci kapitálových příjmů ve všech letech, kromě roku 2009, skutečnost převyšovala plán. Z hlediska celkových příjmů se nejlépe podařilo odhadnout příjmy v letech 2010 a 2011.

Analýza výdajů ukázala, že běžné výdaje převažovaly nad kapitálovými. V oblasti běžných výdajů převládaly výdaje na výplatu sociálních dávek, výdaje spojené s péčí o městskou zeleň, údržbou komunikací, čistotou města a výdaje na svoz komunálního odpadu. Běžné výdaje byly pouze mírně nadhodnocovány. U kapitálových výdajů vedou výdaje odboru investic a údržby, jedná se hlavně o stavební investice. Nejvyšší byly v letech 2010 a 2011, což bylo dáno nákladnou rekonstrukcí sportovní haly. V celém období došlo v rozpočtu kapitálových výdajů k výraznému nedočerpání prostředků na investiční akce, což pak mělo zásadní vliv i na plnění rozpočtu celkových výdajů.

Z porovnání celkových příjmů a celkových výdajů vyplynulo, že hospodaření města vykazovalo v letech 2009 – 2011 schodek a až v posledním roce příjmy převýšily výdaje, tudíž se musí město zadlužovat. Za účelem zjištění, zda je město schopné

splácet své závazky, byl vypočítán ukazatel dluhové služby, který přinesl pozitivní výsledky.

V poslední kapitole byla navržena opatření, která by vedla ke zvýšení příjmů a k optimalizaci výdajů. Tím, že mají občané města svoz komunálního odpadu zdarma, připravuje se město o značnou část finančních prostředků. Vyšších příjmů by tedy mohlo být dosaženo zavedením tohoto poplatku. Další možností by bylo zavést u daně z nemovitostí vyšší koeficient pro jednotlivé místní části či zvýšit místní koeficient. Město Most přichází o finanční prostředky také tím, že hradí dopravnímu podniku ztrátu z tržeb za některé skupiny obyvatel, které mají ve městě přepravu zdarma. Dalším návrhem je zrušení bezplatné přepravy dětí ve věku 6 – 15 let či zvýšení věkové hranice pro bezplatnou přepravu seniorů ze 65 na 70 let.

Vzhledem k současné ekonomické situaci (vysoké nezaměstnanosti) vychází město občanům vstříc, stávající výhody jim ponechává a hledá spíše jiné možnosti, jak by mohlo optimalizovat své výdaje. Příkladem jsou elektronické aukce, díky nimž se v posledních letech ušetřily desítky milionů korun na elektřině, plynu, službách mobilního operátora či pojištění nejen magistrátu, ale také příspěvkových organizací a společností s majetkovou účastí města.

Seznam tabulek

Tab. č. 1: Celkové příjmy v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč).....	31
Tab. č. 2: Daňové příjmy v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč).....	32
Tab. č. 3: Místní poplatky v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)	35
Tab. č. 4: Nedaňové příjmy v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč).....	37
Tab. č. 5: Kapitálové příjmy v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)	40
Tab. č. 6: Přijaté dotace v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč).....	43
Tab. č. 7: Celkové výdaje v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč).....	47
Tab. č. 8: Běžné výdaje v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč).....	48
Tab. č. 9: Kapitálové výdaje v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)	52
Tab. č. 10: Saldo rozpočtu a financování v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč).....	55
Tab. č. 11: Ukazatel dluhové služby v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč).....	56
Tab. č. 12: Příjmy z daně z nemovitostí v roce 2012 při různých velikostech místního koeficientu (v tis. Kč)	61

Seznam obrázků

Obr. č. 1: Rozpočtové vztahy organizační složky k rozpočtu obce	16
Obr. č. 2: Rozpočtové vztahy příspěvkové organizace k rozpočtu obce	17
Obr. č. 3: Schéma rozpočtového procesu v obci.....	25
Obr. č. 4: Znak města Mostu.....	27
Obr. č. 5: Vývoj celkových příjmů v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč).....	32
Obr. č. 6: Vývoj daňových příjmů v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)	33
Obr. č. 7: Plnění rozpočtu daňových příjmů v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)	36
Obr. č. 8: Vývoj nedaňových příjmů v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč).....	38
Obr. č. 9: Plnění rozpočtu nedaňových příjmů v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)	39
Obr. č. 10: Vývoj kapitálových příjmů v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)	41
Obr. č. 11: Plnění rozpočtu kapitálových příjmů v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)	42
Obr. č. 12: Vývoj přijatých dotací v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč).....	43
Obr. č. 13: Plnění rozpočtu přijatých dotací v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)	45
Obr. č. 14: Plnění rozpočtu celkových příjmů v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)	45
Obr. č. 15: Vývoj celkových výdajů v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)	47
Obr. č. 16: Plnění rozpočtu běžných výdajů v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)	51
Obr. č. 17: Plnění rozpočtu kapitálových výdajů v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč).....	54
Obr. č. 18: Plnění rozpočtu celkových výdajů v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)	54

Seznam použitých zkratek

aj.	a jiné
apod.	a podobně
atd.	a tak dále
ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
k. ú.	katastrální území
např.	například
tj.	to je
tzn.	to znamená
tzv.	takzvaně
ZSJ	základní správní jednotka

Seznam použité literatury

Knižní zdroje

- [1] CÍSAŘOVÁ, Eliška, PAVEL, Jan. *Průvodce komunálními rozpočty aneb jak může informovaný občan střežit obecní pokladnu*. Praha: Transparency International – Česká republika, 2008, 94 s., ISBN 978-80-87123-06-5
- [2] PEKOVÁ, Jitka, PILNÝ, Jaroslav, JETMAR, Marek. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. přepracované vydání, Praha: ASPI, 2008, 712 s., ISBN 978-80-7357-351-5
- [3] PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vydání, Praha: Wolters Kluwer Česká republika a. s., 2011, 588 s., ISBN 978-80-7357-614-1
- [4] PROVAZNÍKOVÁ, Romana, SEDLÁČKOVÁ, Olga. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2. aktualizované a rozšířené vydání, Praha: Grada Publishing a. s., 2009, 304 s., ISBN 978-80-247-2789-9
- [5] VAVROCHOVÁ, Simona, KUŠ, Petr. *Územní samosprávné celky*. 2. aktualizované vydání, Praha: Institut pro místní správu Praha, 2012, 119 s., ISBN 978-80-86976-26-6

Právní předpisy

- [6] Vyhláška Ministerstva financí ČR č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě
- [7] Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích
- [8] Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí
- [9] Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)
- [10] Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

Materiály Magistrátu města Mostu

- [11] Obecně závazná vyhláška statutárního města Mostu č. 3/2005, kterou se stanovují koeficienty pro výpočet daně z nemovitostí
- [12] Obecně závazná vyhláška statutárního města Mostu č. 9/2010, o místním poplatku z ubytovací kapacity

- [13] Obecně závazná vyhláška statutárního města Mostu č. 2/2011, o místním poplatku ze psů
- [14] Obecně závazná vyhláška statutárního města Mostu č. 5/2011, kterou se mění obecně závazná vyhláška č. 3/2005, kterou se stanovují koeficienty pro výpočet daně z nemovitostí
- [15] Obecně závazná vyhláška statutárního města Mostu č. 12/2011, o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj
- [16] Závěrečné účty z let 2009 – 2012

Internetové zdroje

- [17] Dotační investiční akce město uhradí z úvěru, peníze vrátí po vyúčtování příspěvku EU. *Mostecké listy* [online]. 2010, č. 12 [cit. 2014-03-28]. Dostupné z: http://listy.mesto-most.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=100336&id_dokumenty=2922
- [18] Finanční hospodaření obcí podle novelizací, které nabyly účinnost na přelomu roku. *Deník veřejné správy* [online]. 22.5.2012 [cit. 2014-02-05]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6543409>
- [19] Hrazení jízdného dětem v MHD. *Oficiální web města Mostu* [online]. cit. [2014-04-01]. Dostupné z: <http://www.mesto-most.cz/hrazeni-jizdneho-detem-v-mhd/d-7708>
- [20] Město Most – obecné informace. *Oficiální web města Mostu* [online]. [cit. 2014-02-09]. Dostupné z: <http://mesto-most.cz/mesto.asp?p1=51>
- [21] Most (město). *Wikipedie* [online]. [cit. 2014-02-09]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/M%C4%9Bsto_Most
- [22] Nový kulturní dům Repre v Mostě: místo rekonstrukce bude demolice. *Finance* [online]. 28.2.2012 [cit. 2014-02-26]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/zpravy/finance/344272-novy-kulturni-dum-repre-v-moste-misto-rekonstrukce-bude-demolice/>
- [23] Obchodní společnosti, v nichž má statutární město Most majetkovou účast. *Oficiální web města Mostu* [online]. [cit. 2014-02-09]. Dostupné z: [68](http://mesto-</p></div><div data-bbox=)

- most.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=9959&id_dokumenty=19018
- [24] Odbory magistrátu. *Oficiální web města Mostu* [online]. [cit. 2014-02-09]. Dostupné z: <http://mesto-most.cz/odbory-magistratu-mesta-mostu/ms-3111/p1=1199>
- [25] Od prázdnin bude odpad zdarma. *Mostecké listy* [online]. 2007, č. 3 [cit. 2014-02-21]. Dostupné z: http://listy.mesto-most.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=100336&id_dokumenty=1122
- [26] Primátor podepsal smlouvu na rekonstrukci sportovní haly. *Mostecké listy* [online]. 2010, č. 3 [cit. 2014-03-25]. Dostupné z: http://listy.mesto-most.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=100336&id_dokumenty=1815
- [27] Rada města. *Oficiální web města Mostu* [online]. [cit. 2014-02-09]. Dostupné z: <http://mesto-most.cz/rada-mesta-mostu/os-1021/p1=1199>
- [28] Rozpočet. *Deník veřejné správy* [online]. 16.2.2012 [cit. 2014-02-07]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6528699&ht=rozpo%ED8tov%FD+proces>
- [29] Rozpočet a závěrečný účet – tvorba, zveřejnění, třídění a změny. *Deník veřejné správy* [online]. 28.5.2012 [cit. 2014-02-07]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6544273&ht=rozpo%ED8et+obce>
- [30] Sazby daně z přidané hodnoty. *Účetní kavárna* [online]. [cit. 2014-02-19]. Dostupné z: <http://www.ucetnikavarna.cz/uzitecne-tabulky/sazby-dane-z-pridane-hodnoty/>
- [31] Seznam organizací zřízených městem. *Oficiální web města Mostu* [online]. [cit. 2014-02-09]. Dostupné z: <http://mesto-most.cz/seznam-organizaci-zrizenych-mestem/os-53/p1=1199>
- [32] Seznam školských zařízení v Mostě. *Wikipedie* [online]. [cit. 2014-02-09]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_%C5%A1kolsk%C3%BDch_za%C5%99%C3%ADzen%C3%AD_v_Most%C4%9B

- [33] Schéma rozpočtového určení daní. *Sdružení místních samospráv ČR* [online]. [cit. 2014-04-09]. Dostupné z: http://smscr.cz/navrhy_novely_rud.php
- [34] Současnost města Mostu. *Oficiální web města Mostu* [online]. [cit. 2014-02-09]. Dostupné z: <http://mesto-most.cz/soucasnost-mesta-mostu/d-7795/p1=1192>
- [35] Symboly města Mostu. *Oficiální web města Mostu* [online]. [cit. 2014-02-09]. Dostupné z: <http://mesto-most.cz/symboly-mesta-mostu/d-19864/p1=37142>
- [36] Vývoj sazby daně z příjmů právnických osob. *Účetní kavárna* [online]. [cit. 2014-02-19]. Dostupné z: <http://www.ucetnikavarna.cz/uzitecne-tabulky/vyvoj-sazby-dane-z-prijmu-pravnicky-ch-osob/>
- [37] Zastupitelstvo města. *Oficiální web města Mostu* [online]. [cit. 2014-02-09]. Dostupné z: <http://mesto-most.cz/zastupitelstvo-mesta-mostu/os-50/p1=1199>

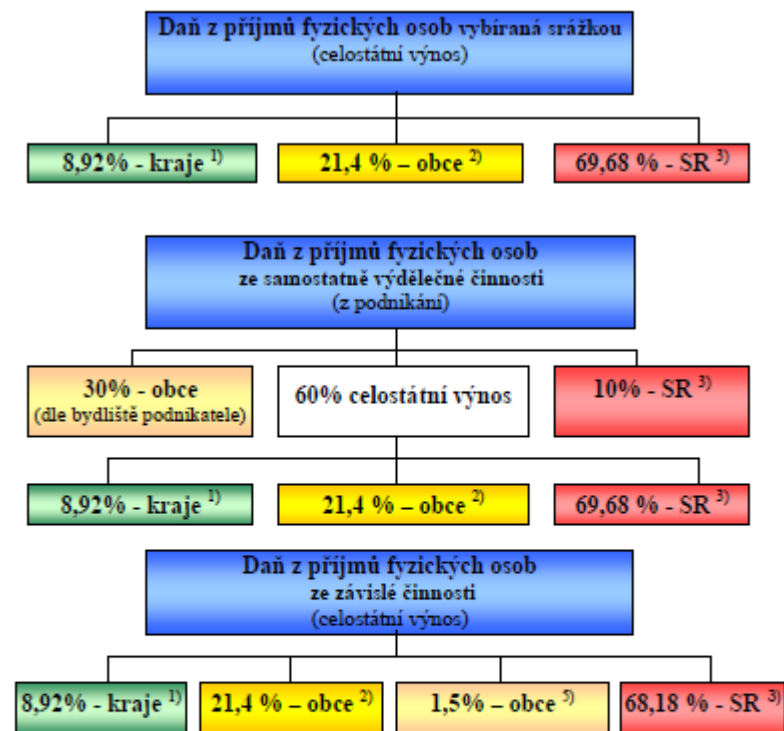
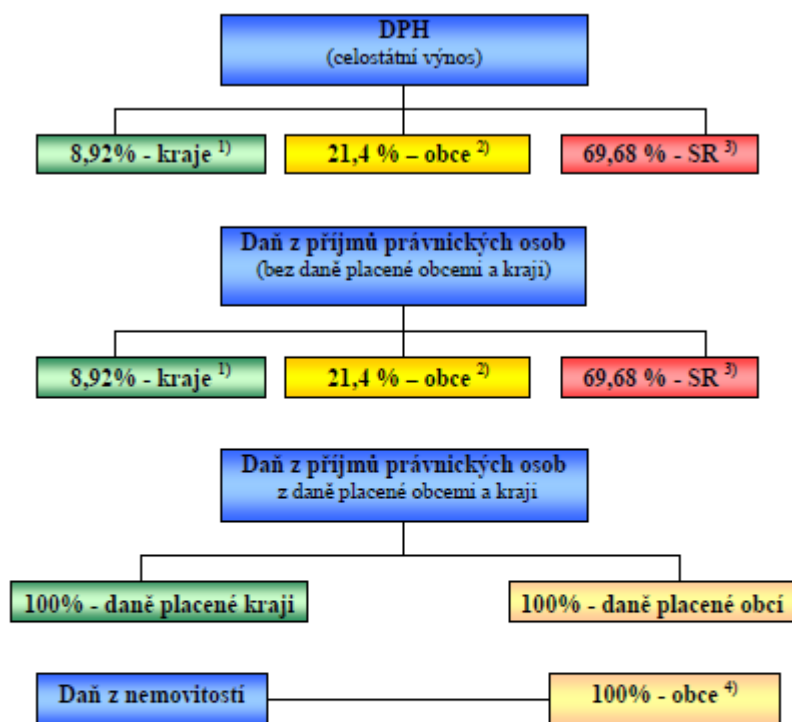
Jiné zdroje:

- [38] DVOŘÁKOVÁ, Jiřina. *Ústní sdělení*. Finanční odbor Magistrátu města Mostu, 13. února 2014

Seznam příloh

Příloha A: Schéma rozpočtového určení daní v letech 2008 – 2012

Příloha A: Schéma rozpočtového určení daní v letech 2008 – 2012

Vysvětlivky:

¹⁾ Každý kraj se na procentní části celostátního hrubého výnosu daně podílí procentem stanoveným v příloze č. 1 zákona č. 243/2000 Sb., o RUD, v platném znění

²⁾ Daňové příjmy jsou rozdělovány na základě:
 1. kritéria výměry katastrálních území obce
 2. prostého počtu obyvatel v obci
 3. násobků postupných přechodů

³⁾ Příjmy státního rozpočtu

⁴⁾ Výnos daně z nemovitosti; příjemcem je ta obec, na jejímž území se nemovitost nachází.
⁵⁾ Daňové příjmy jsou rozdělovány na základě počtu zaměstnanců s místem výkonu práce v obci.

Abstrakt

CEPKOVÁ, Lenka. *Finanční hospodaření města Most*. Bakalářská práce. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 71 s., 2014

Klíčová slova: město, rozpočet, příjmy, výdaje, Most

Předložená bakalářská práce je zaměřena na finanční hospodaření města Mostu. Práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou. V teoretické části jsou vymezeny územní samosprávné celky a jejich rozpočet; je rozebrána příjmová a výdajová stránka rozpočtu a jsou popsány etapy rozpočtového procesu. Praktická část začíná představením města Mostu. Následuje analýza finančního hospodaření města v letech 2009 až 2012. Jsou analyzovány jednotlivé třídy příjmů a výdajů, následně je zhodnoceno celkové hospodaření města a zkoumáno jeho zadlužení pomocí ukazatele dluhové služby. Na základě zjištěných skutečností jsou v poslední kapitole navrženy možnosti vedoucí ke zlepšení hospodaření.

Abstract

CEPKOVÁ, Lenka. *Financial management of the town Most*. Bachelor thesis. Pilsen: Faculty of Economics, University of West Bohemia in Pilsen, 71 p., 2014

Key words: town, budget, revenue, expenses, Most

This bachelor thesis focuses on the financial management of the town Most. The thesis is divided into two parts, theoretical and practical. The theoretical part defines local authorities and their budget; it discusses the revenue and expenses of the budget, and describes the stages of the budget process. The practical part begins with an introduction of the town Most, followed by an analysis of the town's financial management from 2009 to 2012. Each class of revenue and expenses is analyzed, the overall economy of the town is evaluated, and its debt is examined via the debt service. Based on the findings, options designed to improve the financial management are given in the last chapter.